

**Sisteme de management de mediu. Cerințe cu ghid de
utilizare**

*Системы менеджмента окружающей средой. Требования и
руководство по применению*

Environmental management systems. Requirements with guidance for use

Prezentul standard este identic cu standardul român
SR EN ISO 14001:2015

Prezentul standard înlocuiește standardul SM SR EN ISO 14001:2006
care este anulat din data de 31.03.2016

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STANDARDIZARE (INS)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. E. Coca, 28
Tel.: 22 905 303, fax: 22 905 333
www.standard.md

© INS, 2016

Reproducerea și utilizarea integrală sau parțială a prezentului standard în orice publicații și prin
orice procedeu este interzisă fără acordul scris al INS.

Preambul național

Prezentul standard reprezintă adoptarea standardului român SR EN ISO 14001:2015.

Drepturile de autor asupra SR EN ISO 14001:2015 aparțin ASRO și CEN.

Prezentul standard înlocuiește standardul SM SR EN ISO 14001:2006.

ICS 13.020.10

SR EN ISO 14001

Standard Român

Noiembrie 2015

Titlu

Sisteme de management de mediu Cerințe cu ghid de utilizare

*Environmental management systems - Requirements with guidance for use
(ISO 14001:2015)*

*Systèmes de management environnemental - Exigences et lignes directrices
pour son utilisation (ISO 14001:2015)*

Aprobare

Aprobat de Directorul General al ASRO la 16 noiembrie 2015

Standardul european EN ISO 14001:2015 are statutul unui standard român

Înlocuiește SR EN ISO 14001:2005, SR EN ISO 14001:2005/C91:2005 și SR EN ISO 14001:2005/AC:2009

Data publicării versiunii române: 16 noiembrie 2015

Correspondență

Acest standard este identic cu standardul european EN ISO 14001:2015

© ASRO

ASOCIAȚIA DE STANDARDIZARE DIN ROMÂNIA

☒ Str. Mendeleev nr. 21-25, cod 010362, București, www.asro.ro

Reproducerea sau utilizarea integrală sau parțială a prezentului standard în orice publicații și prin orice procedeu (electronic, mecanic, fotocopiare, microfilmare etc.) este interzisă dacă nu există acordul scris prealabil al ASRO

Preambul național

Acest standard reprezintă **versiunea română** a textului standardului european EN ISO 14001:2015. Standardul a fost tradus **de ASRO**, are același statut ca și versiunile oficiale și a fost publicat cu permisiunea CEN.

Acest standard reprezintă **versiunea română** a textului în limba engleză a standardului european EN ISO 14001:2015.

Acest standard înlocuiește **SR EN ISO 14001:2005**, **SR EN ISO 14001:2005/C91:2005** și **SR EN ISO 14001:2005/AC:2009**.

Standardul **SR EN ISO 14001:2015** aparține patrimoniului comitetului tehnic **ASRO/CT 323, Managementul mediului**.

Cuvintele "**standard european**" și "**standard internațional**" trebuie citite "**standard român**".

**STANDARD EUROPEAN
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM****EN ISO 14001**

ICS 13.020.10

Septembrie 2015

Înlocuiește EN ISO 14001:2004

Versiunea română

Sisteme de management de mediu. Cerințe cu ghid de utilizare

Environmental management
systems - Requirements with
guidance for use
(ISO 14001:2015)

Systèmes de management
environnemental - Exigences et
lignes directrices pour son utilisation
(ISO 14001:2015)

Umweltmanagementsysteme -
Anforderungen mit Anleitung
zur Anwendung
(ISO 14001:2015)

Acest standard european a fost adoptat de CEN la 14 septembrie 2015.

Membrii CEN sunt obligați să respecte Regulamentul Intern CEN/CENELEC care stipulează condițiile în care acestui standard european i se atribuie statutul de standard național, fără nici o modificare. Listele actualizate și referințele bibliografice referitoare la aceste standarde naționale pot fi obținute pe bază de cerere de la Centrul de Management CEN-CENELEC sau de la orice membru CEN.

Acest standard european există în trei versiuni oficiale (engleză, franceză și germană). O versiune într-o altă limbă, făcută prin traducere sub responsabilitatea unui membru CEN, în limba sa națională și notificată Centrului de Management CEN-CENELEC, are același statut ca și versiunile oficiale.

Membrii CEN sunt organisme naționale de standardizare din: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Islanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia și Ungaria.

CEN

COMITETUL EUROPEAN DE STANDARDIZARE
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Centrul de Management: Avenue Marnix, 17, B-1000 Bruxelles

Cuprins

	Pagina
Preambul.....	4
Introducere.....	5
1 Domeniu de aplicare.....	9
2 Referințe normative.....	9
3 Termeni și definiții.....	9
3.1 Termeni referitori la organizație și leadership.....	9
3.2 Termeni referitori la planificare.....	10
3.3 Termeni referitori la suport și operare.....	12
3.4 Termeni referitori la evaluarea performanței și îmbunătățire.....	13
4 Contextul organizației.....	14
4.1 Înțelegerea organizației și a contextului în care activează.....	14
4.2 Înțelegerea necesităților și așteptărilor părților interesate.....	14
4.3 Determinarea domeniului de aplicare al sistemului de management de mediu.....	14
4.4 Sistem de management de mediu.....	15
5 Leadership.....	15
5.1 Leadership și angajament.....	15
5.2 Politica de mediu.....	15
5.3 Roluri organizaționale, responsabilități și autorități.....	16
6 Planificare.....	16
6.1 Acțiuni pentru tratarea riscurilor și oportunităților.....	16
6.1.1 Generalități.....	16
6.1.2 Aspecte de mediu.....	17
6.1.3 Obligații de conformare.....	17
6.1.4 Planificarea acțiunilor.....	18
6.2 Obiective de mediu și planificarea pentru realizarea acestora.....	18
6.2.1 Obiective de mediu.....	18
6.2.2 Planificarea acțiunilor pentru realizarea obiectivelor de mediu.....	18
7 Suport.....	19
7.1 Resurse.....	19
7.2 Competență.....	19
7.3 Conștientizare.....	19
7.4 Comunicare.....	19
7.4.1 Generalități.....	19
7.4.2 Comunicare internă.....	20
7.4.3 Comunicare externă.....	20
7.5 Informații documentate.....	20
7.5.1 Generalități.....	20

7.5.2	Creare și actualizare	21
7.5.3	Controlul informațiilor documentate	21
8	Operare	21
8.1	Planificare operațională și control	21
8.2	Pregătire pentru situații de urgență și capacitate de răspuns	22
9	Evaluarea performanței	22
9.1	Monitorizare, măsurare, analiză și evaluare	22
9.1.1	Generalități	22
9.1.2	Evaluarea conformării	23
9.2	Audit intern	23
9.2.1	Generalități	23
9.2.2	Programul de audit intern	23
9.3	Analiza efectuată de management	24
10	Îmbunătățire	25
10.1	Generalități	25
10.2	Neconformitate și acțiune corectivă	25
10.3	Îmbunătățire continuă	26
	Anexa A (informativă) Ghid pentru utilizarea acestui standard internațional	27
	Anexa B (informativă) Corespondența între ISO 14001:2015 și ISO 14001:2004	42
	Bibliografie	45
	Index alfabetic al termenilor	46
	Index alfabetic al termenilor în limba engleză	48

Preambul

Acest document (EN ISO 14001:2015) a fost elaborat de comitetul tehnic ISO/TC 207 "Managementul mediului."

Acest standard european trebuie să primească statutul de standard național, fie prin publicarea unui text identic, fie prin ratificare, cel târziu până în martie 2016, iar toate standardele naționale conflictuale cu acesta trebuie anulate cel târziu până în martie 2016.

Se atrage atenția asupra posibilității ca unele elemente cuprinse în document pot fi obiectul unor drepturi de proprietate intelectuală sau unor drepturi similare. CEN [și/sau CENELEC] nu trebuie să fie considerat(e) responsabil(e) de identificarea unuia sau tuturor acestor drepturi de proprietate intelectuală.

Acest standard înlocuiește EN ISO 14001:2004.

Acest document a fost elaborat sub un mandat acordat CEN de către Comisia Europeană și Asociația Europeană a Liberului Schimb și susține cerințele esențiale ale directivei(lor) UE.

Conform Regulamentului Intern al CEN/CENELEC, organismele naționale de standardizare ale următoarelor țări sunt obligate să aplice acest standard european: Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Islanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia și Ungaria.

Declarație de ratificare

Textul standardului ISO 14001:2015 a fost aprobat de CEN ca EN ISO 14001:2015 fără nici o modificare.

Introducere

0.1 Context

Este considerat esențial realizarea unui echilibru între mediu, societate și economie pentru a îndeplini nevoile prezente fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și îndeplini propriile nevoi. Dezvoltarea durabilă ca scop este realizabilă prin echilibrul dintre cei trei piloni ai sustenabilității.

Așteptările societale referitoare la dezvoltare durabilă, transparență și responsabilitate juridică s-au dezvoltat împreună cu o legislație din ce în ce mai strictă, presiuni crescânde asupra mediului din cauza poluării, utilizării ineficiente a resurselor, managementului necorespunzător al deșeurilor, schimbărilor climatice, degradării ecosistemelor și scăderii biodiversității.

Aceasta a determinat organizațiile să adopte o abordare sistematică a managementului de mediu prin implementarea sistemelor de management de mediu cu scopul de a contribui la pilonul mediu al sustenabilității.

0.2 Scopul unui sistem de management de mediu

Scopul acest standard internațional este de a furniza organizațiilor un cadru pentru a proteja mediul și a răspunde modificărilor condițiilor de mediu în echilibru cu nevoile socio-economice. Acest standard specifică cerințe care permit unei organizații să realizeze elementele de ieșire intenționate pe care aceasta și le stabilește pentru sistemul său de management de mediu.

O abordare sistematică a managementului de mediu poate asigura managementului de la cel mai înalt nivel informații pentru a construi succesul pe termen lung și a crea opțiuni pentru a contribui la dezvoltarea durabilă prin:

- protejarea mediului prin prevenirea sau minimizarea impacturilor dăunătoare asupra mediului;
- minimizarea potențialelor efecte dăunătoare ale condițiilor de mediu asupra organizației;
- sprijinirea organizației în îndeplinirea obligațiilor de conformare;
- îmbunătățirea performanței de mediu;
- controlarea sau influențarea modului în care produsele și serviciile organizației sunt proiectate, realizate, distribuite, consumate și eliminate prin utilizarea perspectivei ciclului de viață care poate preveni ca impacturile asupra mediului să fie transferate neintenționat în altă parte în cadrul ciclului de viață;
- obținerea de beneficii financiare și operaționale care pot rezulta din implementarea alternativelor bazate pe mediu care întăresc poziția pe piață a organizației;
- comunicarea informațiilor despre mediu părților interesate relevante.

Prin acest standard internațional, ca și prin oricare alt standard internațional, nu se intenționează să se mărească sau să se schimbe cerințele legale aplicabile unei organizații.

0.3 Factori de succes

Succesul unui sistem de management de mediu depinde de angajamentul la toate nivelurile și funcțiile organizației, sub conducerea managementului de la cel mai înalt nivel. Organizațiile își pot fructifica oportunitățile de a preveni sau minimiza impacturile dăunătoare asupra mediului și de a îmbunătăți impacturile benefice asupra mediului, în special cele cu implicații strategice și competitive. Managementul de la cel mai înalt nivel poate trata în mod eficace riscurile și oportunitățile sale prin integrarea managementului de mediu în procesele activității organizației, direcțiile strategice și luarea

deciziilor, aliniindu-le cu **alte priorități ale activității** și introducând guvernanta de mediu în sistemul global de management. **Demonstrarea implementării cu succes a acestui standard internațional poate fi utilizată pentru a asigura părțile interesate că este implementat un sistem de management eficace.**

Totuși, adoptarea acestui standard internațional nu garantează el singur elemente de ieșire optime referitoare la mediu. Aplicarea acestui standard internațional poate diferi de la o organizație la alta datorită contextului organizației. Două organizații pot realiza activități similare dar pot avea obligații de conformare diferite, angajamente diferite în politicile lor de mediu, tehnologii de mediu diferite și scopuri ale performanței de mediu diferite, cu toate că ambele se pot conforma cerințelor acestui standard internațional.

Nivelul de detaliu și complexitatea sistemului de management de mediu variază în funcție de contextul organizației, de domeniul de aplicare al sistemului de management, de obligațiile de conformare și de natura activităților, produselor și serviciilor sale, inclusiv aspectele de mediu și impacturile asupra mediului asociate.

0.4 Modelul Planifică – Efectuează – Verifică – Acționează

Baza pentru abordarea care subliniază un sistem de management de mediu este fundamentată pe conceptul Planifică – Efectuează – Verifică – Acționează (PDCA)^{N1)}. Modelul PDCA asigură un proces iterativ utilizat de organizații pentru a realiza îmbunătățirea continuă. Poate fi aplicat unui sistem de management de mediu și fiecărui element al acestuia. Poate fi descris pe scurt după cum urmează:

- Planifică: stabilește obiectivele și procesele de mediu necesare obținerii rezultatelor în conformitate cu politica de mediu a organizației.
- Execută: implementează procesele așa cum au fost planificate.
- Verifică: monitorizează și măsoară procesele față de politica de mediu, inclusiv angajamentele sale, obiectivele de mediu și criteriile de operare și raportează rezultatele;
- Acționează: întreprinde acțiuni pentru îmbunătățirea continuă.

Figura 1 prezintă cum poate fi integrat într-un model PDCA, cadrul introdus în acest standard internațional, ceea ce îi poate ajuta pe utilizatorii noi sau existenți să înțeleagă importanța abordării bazate pe sistem.

^{N1)} NOTĂ NAȚIONALĂ - PDCA provine din inițialele din limba engleză – Plan – Do – Check – Act.

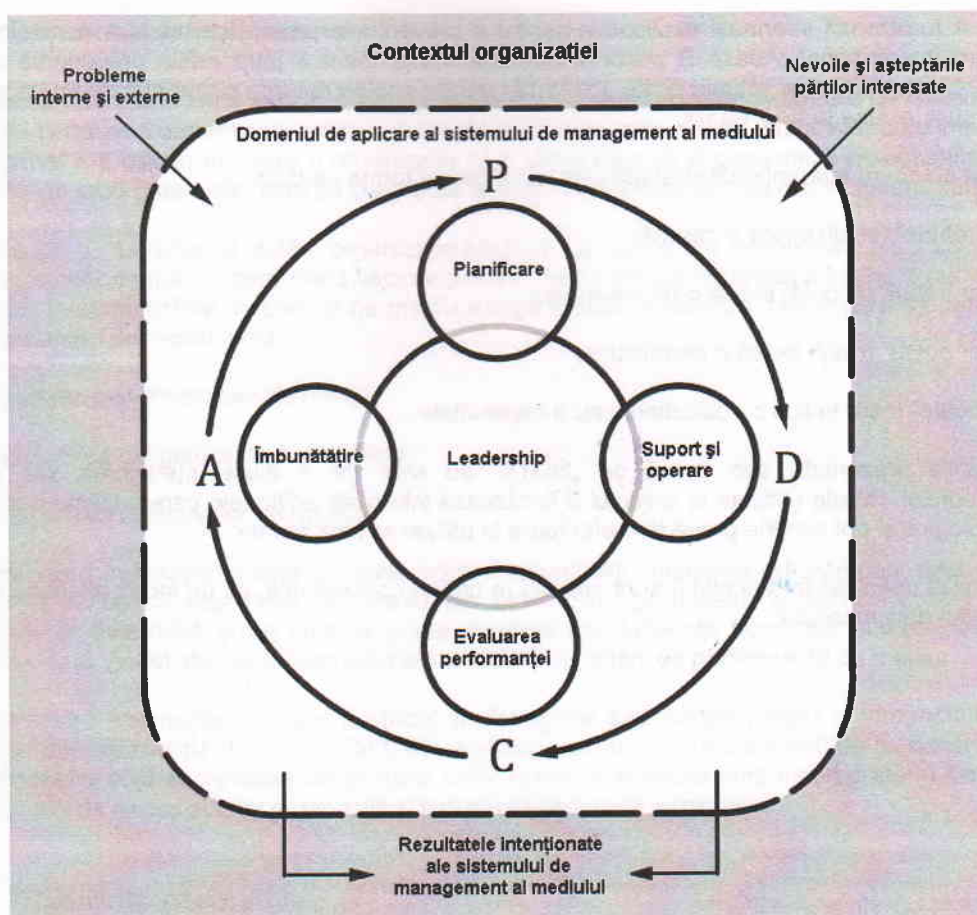

Figura 1 – Relația dintre PDCA și cadrul acestui standard internațional

0.5 Conținutul acestui standard internațional

Acest standard internațional este conform cerințelor ISO pentru standardele de sisteme de management. Aceste cerințe includ o structură la nivel înalt, texte principale identice și termeni comuni cu definiții principale identice, concepute pentru beneficiul utilizatorilor care implementează mai multe standarde ISO pentru sisteme de management.

Acest standard internațional nu include cerințe specifice altor sisteme de management, cum sunt cele pentru calitate, sănătate și securitate ocupațională, energie sau management financiar. Totuși, acest standard internațional permite organizațiilor să utilizeze o abordare comună și o gândire bazată pe risc pentru a integra sistemul său de management de mediu cu cerințele altor sisteme de management.

Acest standard internațional include cerințele utilizate pentru evaluarea conformității. O organizație care dorește să demonstreze conformitatea cu acest standard internațional poate face aceasta prin:

- realizarea unei autodeterminări și a unei autodeclarații,
- obținerea confirmării conformității sale de către părțile care au un interes pentru organizație cum sunt clienții,
- obținerea confirmării autodeclarației sale de către o parte externă organizației sau
- căutarea certificării/inregistrării sistemului său de management de mediu de către o organizație externă.

Anexa A furnizează informații explicative pentru a preveni interpretarea eronată a cerințelor acestui standard internațional. Anexa B prezintă corespondența tehnică între ediția precedentă a acestui standard internațional și actuala ediție. Îndrumări pentru implementarea sistemelor de management de mediu sunt incluse în ISO 14004.

În acest standard internațional sunt utilizate următoarele forme verbale:

- “trebuie” (shall) indică o cerință;
- “ar trebui” (should) indică o recomandare;
- “ar putea” (may) indică o permisiune;
- “poate” (can) indică o posibilitate sau o capacitate.

Informațiile prezentate sub formă de „NOTĂ” au rolul de a ajuta înțelegerea sau utilizarea documentului. Notele utilizate la articolul 3 furnizează informații adiționale care suplimentează datele terminologice și pot conține prevederi referitoare la utilizarea unui termen.

Termenii și definițiile în articolul 3 sunt aranjați în ordine conceptuală, cu un index alfabetic disponibil la sfârșitul documentului.

1 Domeniu de aplicare

Acest standard internațional specifică cerințele pentru un sistem de management de mediu pe care poate să-l utilizeze o organizație pentru a-și crește performanța de mediu. Acest standard internațional este destinat a fi utilizat de către o organizație care urmărește să-și gestioneze responsabilitățile de mediu într-un mod sistematic, care să contribuie la pilonul mediu înconjurător al sustenabilității.

Acest standard internațional ajută o organizație să-și atingă rezultatele intenționate ale sistemului său de management de mediu, care oferă valoare pentru mediu, pentru organizația însăși și pentru părțile interesate. În conformitate cu politica de mediu a organizației, rezultatele intenționate ale unui sistem de management de mediu includ:

- creșterea performanțelor de mediu;
- îndeplinirea obligațiilor de conformare;
- îndeplinirea obiectivelor de mediu.

Acest standard internațional este aplicabil oricărei organizații, indiferent de mărimea, tipul și natura acesteia și se aplică aspectelor de mediu ale activităților, produselor și serviciilor sale pe care organizația le determină și pe care le poate controla sau influența acordând atenție perspectivei ciclului de viață. Acest standard internațional nu stabilește criterii de performanță de mediu.

Acest standard internațional poate fi utilizat în întregime sau parțial pentru a îmbunătăți în mod sistematic managementul de mediu. Cu toate acestea, declarațiile de conformitate cu acest standard internațional nu sunt acceptabile decât dacă toate cerințele acestuia sunt incorporate în sistemul de management de mediu al unei organizații și îndeplinite fără nicio excludere.

2 Referințe normative

Nu există referințe normative.

3 Termeni și definiții

În acest standard internațional, se utilizează termenii și definițiile următoare:

3.1 Termeni referitori la organizație și leadership

3.1.1

sistem de management

ansamblu de elemente corelate sau în interacțiune ale unei *organizații* (3.1.4) pentru a stabili politici, *obiective* (3.2.5) și *procese* (3.3.5) prin care se realizează acele obiective

NOTA 1 - Un sistem de management poate trata una sau mai multe discipline (de exemplu managementul calității, de mediu, sănătății și securității ocupaționale, energiei, financiar).

NOTA 2 - Elementele sistemului includ structura organizațională, rolurile și responsabilitățile, planificarea și operarea, evaluarea performanței și îmbunătățirea.

NOTA 3 - Domeniul de aplicare al unui sistem de management poate include întreaga organizație, funcțiuni specifice și identificate ale organizației, secțiuni specifice și identificate ale organizației sau una sau mai multe funcțiuni în cadrul unui grup de organizații.

3.1.2

sistem de management de mediu

parte a *sistemului de management* (3.1.1) utilizată pentru a gestiona *aspectele de mediu* (3.2.2), pentru a îndeplini *obligațiile de conformare* (3.2.9) și a trata *riscurile și oportunitățile* (3.2.11)

3.1.3

politică de mediu

intențiile și direcția unei *organizații* (3.1.4) referitoare la *performanța de mediu* (3.4.11), exprimate în mod oficial de *managementul de la cel mai înalt nivel* (3.1.5)

3.1.4

organizație

persoană sau un grup de persoane care are propriile sale funcții cu responsabilități, autorități și relații pentru a-și îndeplini *obiectivele* (3.2.5)

NOTA 1 - Conceptul de organizație include, dar nu se limitează la întreprinzător individual, companie, corporație, firmă, întreprindere, autoritate, parteneriat, asociație, instituție de binefacere sau instituție; parte ori combinație a acestora, inclusă într-o corporație sau nu, publică sau privată.

3.1.5

management de la cel mai înalt nivel

persoană sau grup de persoane care conduce și controlează o *organizație* (3.1.4) la cel mai înalt nivel

NOTA 1 - Managementul de la cel mai înalt nivel are puterea de a delega autoritatea și de a asigura resurse în cadrul organizației.

NOTA 2 - În cazul în care domeniul de aplicare al *sistemului de management* (3.1.1) acoperă o parte dintr-o organizație, atunci managementul de la cel mai înalt nivel se referă la cei care conduc și controlează acea parte a organizației.

3.1.6

parte interesată

persoană sau *organizație* (3.1.4) care poate afecta, poate fi afectată, sau poate percepe că este afectată de o decizie sau o activitate

EXEMPLU: Clienți, comunități, furnizori, autorități de reglementare, organizații neguvernamentale, investitori și angajați.

NOTA 1 - "A percepe că este afectată" înseamnă că percepția a fost adusă la cunoștința organizației.

3.2 Termeni referitori la planificare

3.2.1

mediu

mediul înconjurător, în care funcționează o *organizație* (3.1.4), care include aerul, apa, solul, resursele naturale, flora, fauna, oamenii și relațiile dintre aceștia

NOTA 1 - Mediul înconjurător se poate extinde din interiorul unei organizații la sistemul local, regional și global.

NOTA 2 - Mediul înconjurător poate fi descris în termeni de biodiversitate, ecosisteme, climat sau alte caracteristici.

3.2.2

aspect de mediu

element al activităților, produselor sau serviciilor unei *organizații* (3.1.4) care interacționează sau pot interacționa cu *mediul* (3.2.1)

NOTA 1 - Un aspect de mediu poate provoca (un) *impact(uri) asupra mediului* (3.2.4). Un aspect semnificativ de mediu are sau poate avea unul sau mai multe impacturi semnificative asupra mediului.

NOTA 2 - Aspectele semnificative de mediu sunt determinate de către organizație prin aplicarea unuia sau mai multor criterii.

3.2.3

condiție de mediu

stare sau caracteristică a *mediului* (3.2.1), așa cum a fost determinată la un anumit moment

3.2.4**impact asupra mediului**

modificare a *mediului* (3.2.1), benefică sau dăunătoare, care rezultă total sau parțial din *aspectele de mediu* (3.2.2) ale unei *organizații* (3.1.4)

3.2.5**obiectiv**

rezultat care urmează a fi îndeplinit

NOTA 1 - Un obiectiv poate fi strategic, tactic sau operațional.

NOTA 2 - Obiectivele se pot referi la diferite discipline (cum ar fi obiective financiare, de sănătate și siguranță ocupațională și de mediu) și se pot aplica la diferite niveluri (cum ar fi: strategic, organizațional, proiect, produs, serviciu și proces (3.3.5)).

NOTA 3 - Un obiectiv poate fi exprimat și în alte moduri, de exemplu ca un rezultat intenționat, un scop, un criteriu operațional, ca un *obiectiv de mediu* (3.2.6), sau prin utilizarea altor cuvinte cu înțeles similar (de exemplu intenție, țel sau țintă).

3.2.6**obiectiv de mediu**

obiectiv (3.2.5) stabilit de *organizație* (3.1.4) în conformitate cu *politica sa de mediu* (3.1.3)

3.2.7**prevenirea poluării**

utilizarea de *procese* (3.3.5), practici, tehnici, materiale, produse, servicii sau energie care împiedică, reduc sau controlează (separat sau în combinație) crearea, emisia sau deversarea oricărui tip de poluant sau deșeu, pentru a reduce *impacturile dăunătoare asupra mediului* (3.2.4).

NOTA 1 - Prevenirea poluării poate include reducerea sau eliminarea sursei; modificări ale procesului, produsului sau serviciului; utilizarea eficientă a resurselor; înlocuirea materialelor și a surselor de energie; reutilizare; recuperare; reciclare, regenerare; sau tratare.

3.2.8**cerință**

nevoie sau așteptare care este declarată, în general implicită sau obligatorie

NOTA 1 - "În general implicită" înseamnă că este un obicei sau o practică pentru *organizație* (3.1.4) și pentru *părțile interesate* (3.1.6) la care nevoia sau așteptarea luată în considerare este implicită.

NOTA 2 - O cerință specificată este aceea care este declarată, de exemplu, într-o *informație documentată* (3.3.2).

NOTA 3 - Alte cerințe decât cele legale devin obligatorii în cazul în care organizația decide să se conformeze acestora.

3.2.9**obligații de conformare (termen preferat)**

cerințe legale și alte cerințe (termen admis)

cerințe (3.2.8) legale față de care o *organizație* (3.1.4) este obligată să se conformeze și alte cerințe față de care o organizație este obligată sau alege să se conformeze

NOTA 1 - *Sistemul de management de mediu* (3.1.2) se referă la obligațiile de conformare.

NOTA 2 - Obligațiile de conformare pot apărea din cerințe obligatorii, cum ar fi cerințele legale și de reglementare aplicabile, sau angajamente voluntare, cum sunt standardele organizaționale și sectoriale, relațiile contractuale, coduri de bună practică și acorduri cu grupurile comunitare sau organizații neguvernamentale.

3.2.10**risc**

efectul incertitudinii

NOTA 1 - Un efect este o deviație pozitivă sau negativă de la o așteptare.

NOTA 2 - Incertitudinea este starea, chiar și parțială, a deficitului de informații legate de înțelegerea sau cunoașterea unui eveniment, consecințele sau plauzibilitatea acestuia.

NOTA 3 - Riscul este adesea caracterizat prin referire la potențiale "evenimente" (așa cum sunt definite în Ghidul ISO 73: 2009, 3.5.1.3) și "consecințe" (așa cum sunt definite în Ghidul ISO 73: 2009, 3.6.1.3) sau la o combinație a acestora.

NOTA 4 - Riscul este adesea exprimat ca o combinație între consecințele unui eveniment (inclusiv modificările de circumstanțe) și "plauzibilitatea" (astfel cum sunt definite în Ghidul ISO 73: 2009, 3.6.1.1) asociate apariției.

3.2.11

riscuri si oportunități

efecte adverse potențiale (amenințări) și efecte benefice potențiale (oportunități)

3.3 Termeni referitori la suport și operare

3.3.1

competență

capacitatea de a aplica cunoștințe și abilități pentru a obține rezultate așteptate

3.3.2

informații documentate

informații necesare a fi controlate și menținute de o *organizație* (3.1.4) și mediul suport al acestora

NOTA 1 - Informațiile documentate pot fi în orice format, precum și din orice sursă.

NOTA 2 - Informațiile documentate se pot referi la:

- *sistemul de management de mediu* (3.1.2), inclusiv la *procesele* (3.3.5) conexe;
- informații create pentru ca organizația să funcționeze (pot fi menționate ca documentație);
- dovada rezultatelor obținute (pot fi menționate ca înregistrări).

3.3.3

ciclu de viață

etape consecutive și intercorelate ale unui sistem produs (sau serviciu), de la achiziția materiilor prime sau generarea acestora din resurse naturale până la reintegrarea în natură

NOTA 1 - Etapele ciclului de viață includ achiziționarea de materii prime, proiectare, producție, transport/livrare, utilizare, tratare la sfârșitul duratei de viață și reintegrarea în natură.

[SURSĂ: ISO 14044: 2006, 3.1, modificat - Au fost adăugate la definiție cuvintele "(sau serviciu)" și NOTA 1.]

3.3.4

a externaliza (verb)

a încheia un aranjament cu o *organizație* (3.1.4) externă care efectuează o parte a funcției sau a *procesului* (3.3.5) organizației

NOTA 1 - O organizație externă este în afara domeniului de aplicare al *sistemului de management* (3.1.1), deși funcția externalizată sau procesul externalizat fac parte din domeniul de aplicare.

3.3.5

proces

ansamblu de activități corelate sau în interacțiune care transformă elementele de intrare în elemente de ieșire

NOTĂ - Un proces poate fi documentat sau nu.

3.4 Termeni referitori la evaluarea performanței și îmbunătățire

3.4.1

audit

proces (3.3.5) sistematic, independent și documentat pentru obținerea de dovezi de audit și evaluarea acestora cu obiectivitate pentru a determina măsura în care sunt îndeplinite criteriile de audit

NOTA 1 - Auditul intern este efectuat de către *organizație* (3.1.4) sau în numele acesteia de către o parte externă.

NOTA 2 - Un audit poate fi un audit combinat (combină două sau mai multe discipline).

NOTA 3 - Independența poate fi demonstrată prin absența responsabilității față de activitatea auditată sau prin lipsa influențelor și a conflictului de interese.

NOTA 4 - „Dovezile de audit” constau în: înregistrări, declarații ale faptelor sau alte informații relevante în raport cu criteriile de audit și care sunt verificabile; „criteriile de audit” sunt un ansamblu de politici, proceduri sau *cerințe* (3.2.8) utilizate ca referințe cu care dovezile de audit pot fi comparate, așa cum sunt definite în EN ISO 19011:2011, 3.3 și respectiv 3.2.

3.4.2

conformitate

îndeplinirea unei *cerințe* (3.2.8)

3.4.3

neconformitate

neîndeplinirea unei *cerințe* (3.2.8)

NOTA 1 - Neconformitățile se raportează la cerințele acestui standard internațional și la cerințele suplimentare *sistemului de management de mediu* (3.1.2) pe care o *organizație* (3.1.4) și le stabilește.

3.4.4

acțiune corectivă

acțiune de eliminare a cauzelor unei *neconformități* (3.4.3) și de prevenire a reapariției

NOTA 1 - Pot exista mai multe cauze pentru o singură neconformitate.

3.4.5

îmbunătățire continuă

activitate recurentă pentru creșterea *performanței* (3.4.10)

NOTA 1 - Creșterea performanței se referă la utilizarea *sistemului de management de mediu* (3.1.2) pentru creșterea *performanței de mediu* (3.4.11) în concordanță cu *politica de mediu* (3.1.3) a *organizației* (3.1.4).

NOTA 2 - Nu este necesar ca activitatea să aibă loc simultan, în toate zonele sau fără întrerupere.

3.4.6

eficacitate

măsura în care activitățile planificate sunt realizate și rezultatele planificate sunt atinse

3.4.7

indicator

reprezentarea măsurabilă a stării sau stadiului proceselor de operare, de management sau a condițiilor

[ISO 14031:2013, 3.15]

3.4.8

monitorizare

determinarea stării unui sistem, *proces* (3.3.5) sau a unei activități

NOTA 1 - Pentru a determina starea, poate fi necesară o verificare, supraveghere sau o examinare critică.

3.4.9

măsurare

proces (3.3.5) pentru a determina și măsura

3.4.10

performanță

rezultat măsurabil

NOTA 1 - Performanță se poate referi la măsurări cantitative sau calitative.

NOTA 2 - Performanță se poate referi la managementul activităților, proceselor (3.3.5), produselor (inclusiv serviciilor), sistemelor sau organizației (3.1.4).

3.4.11

performanță de mediu

performanță (3.4.10) care se referă la managementul aspectelor de mediu (3.2.2)

NOTA 1 - Pentru un sistem de management de mediu (3.1.2) rezultatele pot fi măsurate în raport cu politica de mediu (3.1.3) a organizației (3.1.4), obiectivele de mediu (3.2.6) sau alte criterii, utilizând indicatori (3.4.7)

4

Contextul organizației

4.1

Înțelegerea organizației și a contextului în care activează

Organizația trebuie să determine subiectele interne și externe care sunt relevante pentru scopul său și care afectează capacitatea sa de a atinge rezultatele intenționate ale sistemului său de management de mediu. Aceste subiecte trebuie să includă condițiile de mediu afectate de organizație sau care o pot afecta.

4.2

Înțelegerea necesităților și așteptărilor părților interesate

Organizația trebuie să determine:

- a) părți interesate care sunt relevante pentru sistemul de management de mediu;
- b) nevoi și așteptări relevante (adică cerințe) ale acestor părți interesate;
- c) care dintre aceste nevoi și așteptări devin obligațiile sale de conformare.

4.3

Determinarea domeniului de aplicare al sistemului de management de mediu

Pentru a stabili domeniul de aplicare al sistemului de management de mediu organizația trebuie să determine limitele și aplicabilitatea acestuia.

Atunci când își determină domeniul de aplicare, organizația trebuie să ia în considerare:

- a) subiectele externe și interne menționate la 4.1;
- b) obligațiile de conformare menționate la punctul 4.2;
- c) unitățile sale organizaționale, funcțiile și delimitările fizice;
- d) activitățile, produsele și serviciile sale;
- e) autoritatea și capacitatea sa de a exercita control și influență.

Odată ce domeniul de aplicare este definit, este necesar ca toate activitățile, produsele și serviciile organizației, din cadrul acestui domeniu, să fie incluse în sistemul de management de mediu.

Domeniul de aplicare trebuie menținut ca informație documentată și trebuie să fie disponibil pentru părțile interesate.

4.4 Sistem de management de mediu

Pentru a atinge rezultatele intenționate, inclusiv creșterea performanței de mediu, organizația trebuie să stabilească, să implementeze, să mențină și să îmbunătățească continuu un sistem de management de mediu, care să includă procesele necesare și interacțiunile acestora, în conformitate cu cerințele acestui standard internațional.

Organizația trebuie să ia în considerare cunoștințele acumulate în 4.1 și 4.2, atunci când stabilește și menține sistemul de management de mediu.

5 Leadership

5.1 Leadership și angajament

Managementul de la cel mai înalt nivel trebuie să demonstreze capacitatea de conducere și angajamentul, referitoare la sistemul de management de mediu prin:

- a) asumarea răspunderii pentru eficacitatea sistemului de management de mediu;
- b) asigurarea că politica și obiectivele de mediu sunt stabilite și sunt compatibile cu direcția strategică și contextul organizației;
- c) asigurarea că cerințele sistemului de management de mediu sunt integrate în procesele de afaceri ale organizației;
- d) asigurarea că resursele necesare pentru sistemul de management de mediu sunt disponibile;
- e) comunicarea importanței unui management eficace de mediu și a conformării cu cerințele sistemului de management de mediu;
- f) asigurarea că sistemul de management de mediu obține rezultatele intenționate;
- g) direcționarea și susținerea persoanelor pentru a contribui la eficacitatea sistemului de management de mediu;
- h) promovarea îmbunătățirii continue;
- i) susținerea altor roluri de management relevante, ca acesta să-și demonstreze capacitatea de conducere așa cum se aplică zonelor sale de responsabilitate.

NOTĂ - Referirea la termenul "afacere" în acest standard internațional poate fi interpretată mai larg ca însemnând acele activități care sunt esențiale pentru scopurile existenței organizației.

5.2 Politica de mediu

Managementul de la cel mai înalt nivel trebuie să stabilească, să implementeze și să mențină o politică de mediu, în cadrul domeniului de aplicare definit al sistemului său de management de mediu care:

- a) să fie adecvată scopului și contextului organizației, inclusiv natura, amploarea și impacturile asupra mediului, ale activităților, produselor și serviciilor sale;
- b) să asigure un cadru pentru stabilirea obiectivelor de mediu;

- c) să includă un angajament pentru protecția mediului, inclusiv prevenirea poluării și alt angajament (angajamente) relevante pentru contextul organizației;

NOTĂ – Alte angajamente specifice pentru a proteja mediul pot include utilizarea durabilă a resurselor, adaptarea și diminuarea schimbărilor climatice, precum și protecția biodiversității și a ecosistemelor.

- d) să includă un angajament pentru îndeplinirea obligațiilor sale de conformare;
- e) să includă un angajament pentru îmbunătățirea continuă a sistemului de management de mediu în vederea creșterii performanței de mediu.

Politica de mediu trebuie:

- să fie menținută ca informație documentată;
- să fie comunicată în cadrul organizației;
- să fie disponibilă părților interesate.

5.3 Roluri organizaționale, responsabilități și autorități

Managementul de la cel mai înalt nivel trebuie să se asigure că responsabilitățile și autoritățile pentru roluri relevante sunt atribuite și comunicate în cadrul organizației.

Managementul de la cel mai înalt nivel trebuie să desemneze responsabilități și autorități pentru:

- a) a se asigura că sistemul de management de mediu se conformează cerințelor acestui standard internațional;
- b) a raporta managementului de la cel mai înalt nivel, performanța sistemului de management de mediu, inclusiv performanța de mediu.

6 Planificare

6.1 Acțiuni pentru tratarea riscurilor și oportunităților

6.1.1 Generalități

Organizația trebuie să stabilească, să implementeze și să mențină procesul (procese) necesare pentru a îndeplini cerințele de la 6.1.1 până la 6.1.4.

La planificarea sistemului de management de mediu, organizația trebuie să considere:

- a) subiectele prezentate la 4.1;
- b) cerințele prezentate la 4.2;
- c) domeniul de aplicare al sistemului de management de mediu;

și să determine riscurile și oportunitățile referitoare la aspectele sale de mediu (a se vedea 6.1.2), obligațiile de conformare (a se vedea 6.1.3) și alte subiecte și cerințe, identificate la 4.1 și 4.2 care sunt necesar a fi tratate pentru:

- a se asigura că sistemul de management de mediu își poate realiza rezultatele intenționate;

- a preveni și a reduce efectele nedorite, inclusiv posibilitatea ca organizația să fie afectată de condițiile de mediu externe;
- a realiza îmbunătățirea continuă.

În cadrul domeniului de aplicare al sistemului de management de mediu, organizația trebuie să determine situațiile de urgență potențiale, inclusiv cele care pot avea un impact asupra mediului.

Organizația trebuie să mențină informații documentate referitoare la:

- riscurile și oportunitățile necesar a fi tratate;
- procesele de care este nevoie de la 6.1.1 până la 6.1.4, în măsura necesară pentru a avea încredere că acestea sunt realizate așa cum au fost planificate.

6.1.2 Aspecte de mediu

În cadrul domeniului de aplicare al sistemului de management de mediu, organizația trebuie să determine aspectele de mediu ale activităților, produselor și serviciilor sale pe care le poate controla și cele pe care le poate influența, precum și impacturile asupra mediului asociate acestora, din perspectiva ciclului de viață.

Atunci când determină aspectele de mediu, organizația trebuie să ia în considerare:

- a) schimbarea, inclusiv dezvoltări noi sau planificate și activități, produse și servicii noi sau modificate;
- b) condiții anormale și situații de urgență previzibile în mod rezonabil.

Organizația trebuie să determine acele aspecte care au sau care pot avea un aspect de mediu semnificativ, de exemplu aspecte semnificative de mediu prin utilizarea criteriilor stabilite.

Organizația trebuie să comunice aspectele sale semnificative de mediu la diferite niveluri și funcții din organizație, după caz.

Organizația trebuie să mențină informații documentate despre:

- aspectele sale de mediu și impacturile asupra mediului asociate acestora;
- criteriile utilizate pentru a determina aspectele sale de mediu semnificative;
- aspectele sale de mediu semnificative.

NOTĂ - Aspectele de mediu semnificative pot rezulta din riscurile și oportunitățile asociate fie impacturilor dăunătoare asupra mediului (amenințări) sau impacturilor benefice asupra mediului (oportunități).

6.1.3 Obligații de conformare

Organizația trebuie să:

- a) determine și să aibă acces la obligațiile de conformare referitoare la aspectele sale de mediu;
- b) determine cum se aplică aceste obligații de conformare în organizație;
- c) ia în considerare obligațiile de conformare atunci când își stabilește, implementează, menține și îmbunătățește continuu sistemul de management de mediu.

Organizația trebuie să mențină informații documentate referitoare la obligațiile de conformare.

NOTĂ - Obligațiile de conformare pot duce la riscuri și oportunități pentru organizație.

6.1.4 Planificarea acțiunilor

Organizația trebuie să planifice:

- a) acțiuni pentru:
 - 1) aspecte semnificative de mediu;
 - 2) legislație și alte cerințe aplicabile;
 - 3) rezultate nedorite certificate la 6.1.1.
- b) cum se:
 - 1) integrează și se implementează acțiunile în procesele sistemului său de management de mediu și se controlează (articolul 7, articolul 8 și 9.1) sau în alte procese ale activității sale;
 - 2) evaluează eficacitatea acestor acțiuni (a se vedea 9.1)

Întrucât unele planificări pentru acțiuni, organizația trebuie să considere opțiunile sale tehnologice și financiare, costurile de implementare și de desfășurare a activității.

6.2 Obiective de mediu și planificarea pentru realizarea acestora

6.2.1 Obiective de mediu

Organizația trebuie să stabilească obiective de mediu la funcții și niveluri relevante, luând în considerare aspecte semnificative de mediu, obligațiile de conformare asociate și considerând resurse și oportunitățile sale.

Obiectivele de mediu trebuie să fie:

- a) coerente cu politica de mediu;
- b) măsurabile (sau să fie testabile);
- c) monitorizabile;
- d) comunicate;
- e) actualizate după caz.

Organizația trebuie să mențină informații documentate despre obiectivele de mediu.

6.2.2 Planificarea acțiunilor pentru realizarea obiectivelor de mediu

Întrucât unele planificări pentru a realiza obiectivele de mediu, organizația trebuie să determine:

- a) ce se va face;
- b) ce resurse vor fi necesare;
- c) cine va fi responsabil;
- d) când vor fi finalizate;
- e) cum vor fi evaluate, inclusiv indicatorii pentru monitorizarea progresului către realizarea obiectivelor sale de mediu măsurabile (a se vedea 9.1.1).

Organizația trebuie să considere cum pot fi integrate în procesele activității sale, acțiunile pentru realizarea obiectivelor sale de mediu.

7 Suport

7.1 Resurse

Organizația trebuie să determine și să furnizeze resursele necesare pentru stabilirea, implementarea, mentenanța și îmbunătățirea continuă a sistemului de management de mediu.

7.2 Competență

Organizația trebuie să:

- a) **determine** competența necesară a persoanei(persoanelor) care efectuează sub controlul său lucrări care afectează performanțele sale de mediu și capacitatea sa de a-și îndeplini obligațiile de conformare;
- b) **se asigure** că aceste persoane sunt competente pe bază de educație, instruire sau experiență adecvate;
- c) **determine** nevoile de instruire asociate cu aspectele sale de mediu și cu sistemul său de management de mediu;
- d) **ia măsuri**, acolo unde este cazul, pentru a dobândi competența necesară și a evalua eficacitatea măsurilor aplicate.

NOTĂ - Măsurile aplicabile pot include, de exemplu, furnizarea de instruire, îndrumarea, sau o nouă repartizare a sarcinilor între persoanele angajate în prezent; sau angajarea sau contractarea de persoane competente.

Organizația trebuie să păstreze informații documentate adecvate ca dovadă a competenței.

7.3 Conștientizare

Organizația trebuie să se asigure că persoanele care efectuează lucrări sub controlul organizației sunt conștientizate referitor la:

- a) **politica** de mediu;
- b) **aspectele semnificative** de mediu și impacturile actuale sau potențiale asupra mediului legate de aceste aspecte, asociate cu munca lor;
- c) contribuția lor la eficacitatea sistemului de management de mediu, inclusiv beneficiile unei performanțe de mediu crescute;
- d) **implicațiile** neconformării cu cerințele sistemului de management de mediu, inclusiv ale neîndeplinirii obligațiilor de mediu ale organizației.

7.4 Comunicare

7.4.1 Generalități

Organizația trebuie să stabilească, să implementeze și să mențină procesul(procesele) necesare pentru comunicațiile interne și externe **relevante** pentru sistemul de management de mediu, inclusiv:

- a) **despre ce** va comunica;

- b) când să comunice;
- c) cu cine să comunice;
- d) cum să comunice.

Când își stabilește procesul (procesele) de comunicare, organizația trebuie să:

- țină cont de obligațiile sale de conformare;
- se asigure că informațiile de mediu comunicate sunt consecvente cu informațiile generate în cadrul sistemului de management de mediu și că sunt demne de încredere;

Organizația trebuie să răspundă comunicărilor relevante referitoare la sistemul său de management de mediu.

Organizația trebuie să rețină informații documentate ca dovadă a comunicărilor sale, după cum e cazul.

7.4.2 Comunicare internă

Organizația trebuie să:

- a) comunice intern informațiile relevante pentru sistemul de management de mediu, între diferitele niveluri și funcții ale organizației, inclusiv modificări la sistemul de management de mediu, după caz;
- b) se asigure că procesele sale de comunicare dau posibilitatea persoanelor care efectuează lucrări sub controlul organizației să contribuie la îmbunătățirea continuă.

7.4.3 Comunicare externă

Organizația trebuie să comunice extern informațiile relevante pentru sistemul de management de mediu, așa cum s-a stabilit prin procesele de comunicare ale organizației și cum se cere prin obligațiile sale de conformare.

7.5 Informații documentate

7.5.1 Generalități

Sistemul de management de mediu al organizației trebuie să includă:

- a) informații documentate cerute de acest standard internațional;
- b) informații documentate determinate de către organizație ca fiind necesare pentru eficacitatea sistemului de management de mediu.

NOTĂ – Amploarea informațiilor documentate pentru un sistem de management de mediu poate să difere de la o organizație la alta datorită:

- mărimii organizației și tipului de activități, procese, produse și servicii ale acesteia;
- nevoii de a demonstra îndeplinirea obligațiilor sale de conformare;
- complexității proceselor și interacțiunilor sale;
- competenței persoanelor care efectuează lucrări sub controlul organizației.

7.5.2 Creare și actualizare

Când se creează și se actualizează informații documentate, organizația trebuie să se asigure de respectarea:

- a) identificării și descrierii (de exemplu titlul, data, autorul, sau numărul de referință);
- b) formatului (de exemplu limba, versiunea software, grafica) și suportului media (de exemplu electronic sau hârtie);
- c) analizării și aprobării pentru potrivire și adecvare.

7.5.3 Controlul informațiilor documentate

Informațiile documentate cerute de sistemul de management de mediu și de acest standard internațional trebuie să fie controlate pentru a se asigura că:

- a) sunt disponibile și potrivite pentru utilizare, unde și când sunt necesare;
- b) sunt protejate în mod adecvat (de exemplu împotriva încălcării confidențialității, utilizării neadecvate sau pierderii de integritate).

Pentru controlul informațiilor documentate, organizația trebuie să ia în considerare următoarele activități, după caz:

- distribuirea, accesul, regăsirea și utilizarea;
- depozitarea și păstrarea, inclusiv păstrarea caracterului lizibil;
- controlul modificărilor (de exemplu controlul versiunii);
- reținerea și dispunerea.

Informațiile documentate din surse externe determinate de organizație ca fiind necesare pentru planificarea și funcționarea sistemului de management de mediu trebuie să fie identificate, după caz și controlate.

NOTĂ - Accesul poate să implice o decizie privind permisiunea numai de a vedea informațiile documentate sau permisiunea și autoritatea de a vedea și modifica informațiile documentate.

8 Operare

8.1 Planificare operațională și control

Organizația trebuie să stabilească, să pună în aplicare, să controleze și să mențină procesele necesare pentru a satisface cerințele de sistem de management de mediu și să pună în aplicare acțiunile identificate în 6.1 și 6.2, prin:

- stabilirea criteriilor de funcționare pentru proces(e);
- implementarea controlului procesului(lor), în conformitate cu criteriile de funcționare.

NOTĂ - Controalele pot include controale și proceduri tehnice. Controalele pot fi implementate după o ierarhie (de exemplu, eliminare, înlocuire, administrative) și pot fi utilizate individual sau în combinație.

Organizația trebuie să controleze schimbările planificate și să revadă consecințele unei schimbări neintenționate, trebuie să ia măsuri pentru a diminua orice efecte adverse, după cum este necesar.

Organizația trebuie să se asigure că procesele externalizate sunt controlate sau influențate. Tipul și gradul de control sau influențare se aplică procesului(lor) trebuie definite în cadrul sistemului de management de mediu.

Conștient de perspectivele sale de mediu, organizația trebuie:

- a) să stabilească cerințele sale de mediu pentru a asigura că acele cerințele ale sale de mediu sunt incluse în procesul de proiectare și de dezvoltare ale produsului sau serviciului, considerând factorii externi și interni;
- b) să stabilească cerințele sale de mediu pentru achiziția de produse și servicii, după caz;
- c) să comunice cerințele sale de mediu relevante către furnizorii externi, inclusiv contractanților;
- d) să se asigure că este capabilă de a oferi informații despre potențialul semnificativ al impactului asupra mediului asociate cu transportul sau livrarea, utilizarea, tratamentele la sfârșitul vieții și integrarea în natură a produselor și serviciilor sale.

Organizația trebuie să păstreze informații documentate în măsura în care este necesar să aibă încredere că procesele au fost efectuate conform planului.

8.2 Pregătire pentru situații de urgență și capacitate de răspuns

Organizația trebuie să implementeze și să mențină procesul(ele) necesare pentru a se pregăti și răspunde la situații de urgență potențiale identificate în 6.1.1.

Organizația trebuie:

- a) să se pregătească pentru a răspunde prin planificarea acțiunilor pentru prevenirea sau minimizarea impacturilor negative asupra mediului la situații de urgență;
- b) să răspundă la situații de urgență reale;
- c) să se asigure că este capabilă să preveni sau pentru a diminua consecințele unei situații de urgență, să minimizeze și să gestioneze urgențele și impactul potențial asupra mediului;
- d) să stabilească proceduri de răspuns planificate, dacă este posibil;
- e) să revizuiască și să actualizeze periodic procedurile și acțiunile planificate de răspuns, în funcție de evoluția situațiilor de urgență sau după teste;
- f) să țină cont de cerințele relevante și să efectueze instruire legată de capacitatea de pregătire și de răspuns la situații de urgență, după caz, părților relevante interesate, inclusiv persoanelor care lucrează în cadrul său.

Organizația trebuie să păstreze informații documentate în măsura în care sunt necesare pentru a avea încredere că procesele sunt realizate așa cum au fost planificate.

9 Evaluarea performanței

9.1 Monitorizare, măsurare, analiză și evaluare

9.1.1 Generalități

Organizația trebuie să monitorizeze, să măsoare, să analizeze și să evalueze performanța sa de mediu.

Organizația trebuie să determine:

- a) ce este necesar să fie monitorizat și măsurat;

- b) metodele pentru monitorizare, măsurare, analiză și evaluare, după caz, pentru a se asigura rezultate valide;
- c) criteriile după care organizația evaluează performanța sa de mediu și indicatorii corespunzători;
- d) când trebuie efectuate monitorizarea și măsurarea;
- e) când trebuie să fie analizate și evaluate rezultatele de la monitorizare și măsurare.

Organizația trebuie să se asigure că echipamentul de monitorizare și măsurare, etalonat sau verificat, este utilizat și întreținut, în mod corespunzător.

Organizația trebuie să evalueze performanța sa de mediu și eficacitatea sistemului său de management de mediu.

Organizația trebuie să comunice informații relevante privind performanța de mediu, atât în interiorul cât și în exteriorul organizației, așa cum s-a identificat în procesul(ele) său(sale) de comunicare și așa cum este cerut de obligațiile sale de conformare.

Organizația trebuie să păstreze informații documentate corespunzătoare, ca dovadă a rezultatelor monitorizării, măsurării, analizelor și evaluării.

9.1.2 Evaluarea conformării

Organizația trebuie să stabilească, să implementeze și să mențină procesul(ele) necesare pentru a evalua îndeplinirea obligațiilor sale de conformare.

Organizația trebuie să:

- a) determine frecvența cu care va fi evaluată conformarea;
- b) evalueze conformarea și să ia măsuri dacă este necesar;
- c) mențină cunoașterea și înțelegerea stadiului său de conformare.

9.2 Audit intern

9.2.1 Generalități

Organizația trebuie să efectueze audituri interne la intervale planificate pentru a se furniza informații dacă sistemul de management de mediu:

- a) este conform cu:
 - 1) propriile cerințe ale organizației referitoare la sistemul său de management al mediului;
 - 2) cerințele acestui standard internațional;
- b) este implementat și menținut în mod eficace.

9.2.2 Programul de audit intern

Organizația trebuie să stabilească, să implementeze și să mențină un program (programe) de audit intern, care să includă frecvența, metodele, responsabilitățile, cerințele de planificare și raportarea auditurilor sale interne.

De asemenea, organizația trebuie să ia în considerare importanța modificărilor care afectează organizația și rezultatele de la audit.

10.2.1 Planul de audit

- a) definiția planului de audit de aplicare pentru fiecare audit;
- b) selecția auditurilor și a auditurilor pentru a se asigura obiectivitatea și imparțialitatea procesului de audit;
- c) asigurarea că rezultatele auditurilor sunt raportate managementului relevant.

Organizația trebuie să păstreze documente ca dovadă a implementării programului de audit și a rezultatelor.

11 Analiza efectului de management

Managementul trebuie să analizeze sistemul de management de mediu, la nivelurile planificate, pentru a continua să potrivească, adecvare și eficacitate.

Analiza efectului de management trebuie să includă luarea în considerare a:

- a) măsurile rezultate din analizele efectuate de management;
- b) modificările sistemului:
 - 1) problemele sistemului care sunt relevante pentru sistemul de management de mediu;
 - 2) nevoile și așteptările părților interesate, inclusiv obligațiile de conformare;
 - 3) schimbările tehnologice;
 - 4) schimbările organizatorice;
- c) măsurile necesare pentru a corecta deficiențele de mediu;
- d) informații privind performanța de mediu a organizației, inclusiv tendințe referitoare la:
 - 1) neconformitățile și acțiunile corective;
 - 2) rezultatele monitorizării și măsurării;
 - 3) îndeplinirea obligațiilor de conformare;
 - 4) rezultatele auditurilor;
 - 5) activitatea financiară;
- e) comunicările relevante de la părțile interesate, inclusiv reclamațiile;
- f) oportunitățile pentru îmbunătățirea continuă.

Elementele de analiză de management trebuie să includă:

- conștientizarea și asigurarea adecvare, adecvare și eficacitate a sistemului de management de mediu;
- asigurarea îmbunătățirii continue;

- decizii referitoare la orice necesități de modificări ale sistemului de management de mediu, inclusiv referitoare la resurse;
- dacă e cazul, măsuri necesare când obiectivele de mediu nu au fost îndeplinite;
- oportunități de a îmbunătăți integrarea sistemului de management de mediu cu alte procese ale afacerii, dacă e necesar;
- eventuale implicații pentru direcția strategică a organizației.

Organizația trebuie să păstreze informații documentate ca dovadă a rezultatelor analizelor efectuate de management.

10 Îmbunătățire

10.1 Generalități

Organizația trebuie să determine oportunitățile pentru îmbunătățire (a se vedea 9.1, 9.2 și 9.3) și să implementeze acțiunile necesare pentru a obține rezultatele intenționate ale sistemului său de management de mediu.

10.2 Neconformitate și acțiune corectivă

Când apare o neconformitate, organizația trebuie:

- a) să reacționeze la neconformitate și, după caz:
 - 1) să ia măsuri pentru a o controla și corecta;
 - 2) să facă față consecințelor, inclusiv prin diminuarea impacturilor negative asupra mediului;
- b) să evalueze necesitatea acțiunilor pentru a elimina cauzele neconformității, astfel încât aceasta să nu reapară sau să nu mai apară în altă parte, prin:
 - 1) analizarea neconformității;
 - 2) determinarea cauzelor neconformității;
 - 3) determinarea unor neconformități similare, dacă există sau care ar putea eventual să apară;
- c) să implementeze orice măsură necesară;
- d) să analizeze eficacitatea oricărei acțiuni corective luate;
- e) să facă modificări ale sistemului de management de mediu, dacă este necesar.

Acțiunile corective trebuie să fie adecvate în raport cu cât de semnificative sunt efectele neconformităților întâlnite, inclusiv impactul (impacturile) asupra mediului.

Organizația trebuie să păstreze informații documentate ca dovezi referitoare la :

- natura neconformităților și orice măsuri luate ulterior;
- rezultate ale oricărei acțiuni corective.

10.3 Îmbunătățire continuă

Organizația trebuie să îmbunătățească continuu potrivirea, adecvarea și eficacitatea sistemului de management de mediu pentru a crește performanța de mediu.

Anexa A **(informativă)**

Ghid pentru utilizarea acestui standard internațional

A.1 Generalități

Informațiile explicative prezentate în această anexă au rolul de a preveni interpretările eronate ale cerințelor incluse în acest standard internațional. Aceste informații tratează și sunt coerente cu cerințele fără a se intenționa să se adauge, să se elimine sau să se modifice în vreun mod oarecare.

Este necesar ca cerințele din acest standard internațional să fie văzute dintr-o perspectivă sistemică sau holistică. Utilizatorul nu ar trebui să citească un anumit paragraf sau articol din acest standard internațional în afara contextului general. Există o relaționare între cerințele dintre anumite articole și cerințele din alte articole. De exemplu, organizația are nevoie să înțeleagă relația dintre angajamentele în politica sa de mediu și cerințele care sunt specificate în alte articole.

Managementul schimbării este o parte importantă pentru menținerea sistemului de management de mediu prin care organizația se asigură că poate obține rezultatele intenționate ale sistemului său de management de mediu în mod continuu. Managementul schimbării este tratat în diverse cerințe ale acestui standard internațional, care includ:

- menținerea sistemului de management de mediu (a se vedea 4.4);
- aspectele de mediu (a se vedea 6.1.2);
- comunicarea internă (a se vedea 7.4.2);
- controlul operațional (a se vedea 8.1);
- programul de audit intern (a se vedea 9.2.2);
- analiza efectuată de management (a se vedea 9.3).

Organizația ar trebui să trateze ca parte a managementului schimbării, modificările planificate și cele neplanificate, pentru a se asigura că acele consecințe neintenționate ale acestor modificări nu au un efect negativ asupra rezultatelor intenționate ale sistemului de management de mediu. Exemple de modificări includ:

- modificări planificate ale produselor, proceselor, operațiunilor, echipamentelor sau facilităților;
- modificări de personal sau furnizori externi, inclusiv contractanți;
- noi informații referitoare la aspecte de mediu, impacturi asupra mediului sau tehnologii aferente;
- modificări ale obligațiilor de conformare.

A.2 Clarificări privind structura și terminologia

Structura articolelor și o parte din termenii din cadrul acestui standard internațional au suferit modificări pentru a îmbunătăți alinierea cu alte standarde referitoare la sistemele de management. Nu există, totuși, nicio cerință în cadrul acestui standard internațional referitoare la structură și terminologie care să se aplice documentației sistemului de management de mediu al unei organizații. Nu există cerințe privind înlocuirea termenilor utilizați de către organizație cu termenii utilizați în acest standard internațional. Organizația poate alege să utilizeze termeni adecvați domeniului său de

activitate, de exemplu: „înregistrări”, „documentație” sau „protocoale” în loc de „informații documentate”.

A.3 Clarificări referitoare la concepte

În plus față de termenii și definițiile prezentate în articolul 3, este furnizată mai jos clarificarea câtorva concepte selectate pentru a preveni neînțelegerile:

- În cadrul acestui standard internațional, utilizarea termenului „orice” implică o selecție sau o alegere.
- Termenii „adecvat” și „aplicabil” nu sunt sinonime. „Adecvat” înseamnă potrivit (pentru, la) și implică un anumit grad de libertate, în timp ce „aplicabil” înseamnă relevant sau posibil a fi aplicat și implică că poate fi făcut sau este necesar să fie făcut.
- Termenul „a considera” înseamnă că este necesar să se acorde atenție subiectului dar, subiectul poate fi exclus, pe când termenul „a ține cont” înseamnă că este esențial să se acorde atenție subiectului dar acesta nu poate fi exclus.
- Termenul „continuu” indică durata unei perioade de timp, dar cu posibile intervale de întrerupere (spre deosebire de „neîntrerupt” care indică o perioadă de timp fără întrerupere). Din această cauză „continuu” este termenul potrivit pentru a fi utilizat când ne referim la îmbunătățire.
- În acest standard internațional termenul „efect” este utilizat pentru a descrie rezultatul unor schimbări asupra organizației. Sintagma „impact asupra mediului” se referă în mod special la rezultatul unor schimbări asupra mediului înconjurător.
- Termenul „a se asigura” înseamnă că responsabilitatea poate fi delegată, dar nu și răspunderea juridică.
- Acest standard internațional utilizează termenul „părți interesate”; termenul „părți implicate”, este sinonim și reprezintă același concept.

Acest standard internațional utilizează anumiți termeni noi. În continuare se oferă scurte explicații pentru a veni în ajutorul celor care au utilizat ediția anterioară a acestui standard cât și pentru noii utilizatori.

- Sintagma „obligații de conformare” înlocuiește sintagma „cerințe legale și alte cerințe la care organizația a aderat” utilizată în ediția anterioară a acestui standard internațional. Intenția acestei noi fraze nu este diferită față de ediția anterioară a standardului.
- „Informații documentate” a înlocuit substantivele „documentație”, „documente” și „înregistrări” utilizate în ediția anterioară a acestui standard. Pentru a evidenția scopul termenului generic „informații documentate”, acest standard internațional utilizează fraza „se păstrează informații documentate ca dovadă a...” însemnând înregistrări, și „a menține informații documentate” ca documentații, altele decât înregistrările. Sintagma „ca dovadă a...” nu este o condiție pentru a îndeplini în mod evident cerințele legale; intenția este doar de a indica dovezile obiective necesar a fi păstrate.
- Sintagma „furnizor extern” înseamnă o organizație externă care asigură produse sau servicii (inclusiv un contractant).
- Schimbarea termenului „a identifica” cu termenul „a determina” este destinată armonizării cu terminologia existentă în cadrul sistemelor de management. Cuvântul „a determina” implică un proces de analiză care duce la cunoaștere. Intenția nu diferă față de cea anterioară.
- Sintagma „rezultate intenționate” reprezintă ceea ce o organizație urmărește să atingă prin implementarea unui sistem de management de mediu. Rezultatele intenționate minime includ creșterea performanțelor pe linie de mediu, îndeplinirea obligațiilor de conformare și atingerea obiectivelor referitoare la mediu. Organizațiile pot stabili rezultate intenționate suplimentare pentru sistemul lor de management de mediu. De exemplu, consecvent cu angajamentul pentru protecția

mediului, o organizație poate stabili rezultate intenționate destinate să acționeze pe linia dezvoltării durabile.

- Fraza „persoană (e) care lucrează sub controlul organizației” include persoanele care lucrează pentru organizație și pe cele care lucrează în numele organizației, pentru care organizația are responsabilitatea (cum ar fi contractanți). Această frază a înlocuit „persoane care lucrează pentru sau în numele său” și „persoane care lucrează pentru și în numele organizației” utilizate în ediția anterioară a acestui standard internațional. Intenția acestei noi sintagme nu diferă față de cea anterioară.
- Conceptul de „țintă” utilizat în ediția anterioară a acestui standard internațional este preluat, în actuala ediție, în cadrul termenului „obiectiv de mediu”.

A.4 Contextul organizației

A.4.1 Înțelegerea organizației și a contextului în care activează aceasta

Obiectivul paragrafului 4.1 este de a oferi un nivel de înțelegere conceptuală a problemelor importante care pot afecta, fie pozitiv, fie negativ, modul în care organizația gestionează responsabilitățile sale de mediu. Problemele sunt subiecte importante pentru organizație, teme de dezbateri și discuții sau modificarea circumstanțelor care afectează capacitatea organizației de a obține rezultatele intenționate pentru sistemul de management de mediu.

Exemple de probleme interne și externe, care pot fi relevante pentru contextul organizației includ:

- a) condițiile de mediu referitoare la climat, calitatea aerului, calitatea apei, utilizarea terenurilor, contaminarea existentă, disponibilitatea resurselor naturale și a biodiversității, care fie pot afecta scopul organizației, fie sunt afectate de aspectele sale de mediu;
- b) circumstanțele externe culturale, sociale, politice, juridice, de reglementare, financiare, tehnologice, economice, naturale și concurențiale, pe plan internațional, național, regional sau local;
- c) caracteristicile interne sau condițiile organizației, cum ar fi activitățile, produsele și serviciile, direcția strategică, cultura și capacitățile sale (de exemplu oameni, cunoștințe, procese, sisteme).

Înțelegerea contextului unei organizații este utilizată pentru a stabili, a implementa, a menține și îmbunătăți continuu propriul sistem de management de mediu (a se vedea 4.4). Problemele interne și externe care sunt determinate în 4.1 pot avea ca rezultat riscuri și oportunități pentru organizația sau pentru sistemul de management de mediu (a se vedea de la 6.1.1 până la 6.1.3). Organizația le determină pe acelea necesar a fi tratate și gestionate (a se vedea 6.1.4, 6.2, articolul 7, articolul 8 și 9.1).

A.4.2 Înțelegerea necesităților și așteptărilor părților interesate

O organizație este de așteptat să obțină (de exemplu la nivel înalt, nu detaliat) înțelegerea generală a nevoilor și așteptărilor exprimate ale acestor părți interesate interne și externe, care au fost determinate de organizație ca fiind relevante. Organizația ia în considerare cunoștințele dobândite, atunci când determină cu care dintre aceste nevoi și așteptări trebuie sau alege să se conformeze, de exemplu obligațiile sale de conformare (a se vedea 6.1.1).

În cazul în care o parte interesată se percepe ea însăși că este afectată de deciziile organizației sau de activitățile referitoare la performanța de mediu, organizația ia în considerare nevoile și așteptările relevante care îi sunt aduse la cunoștință sau sunt făcute publice de partea interesată.

Cerințele părții interesate nu sunt neapărat cerințele organizației. Unele cerințe ale părții interesate reflectă nevoile și așteptările care sunt obligatorii, deoarece acestea au fost încorporate în legi, reglementări, autorizații și licențe prin decizii guvernamentale sau chiar judecătorești. Organizația poate decide să fie de acord cu acestea de bună voie sau să adopte alte cerințe ale părților interesate (de exemplu intrarea într-o relație contractuală, subscrierea la o inițiativă voluntară). Odată ce

Organizația e asociată, acestea devin cerințe organizaționale (de exemplu obligațiile de conformare) și se trece treburile la planificarea sistemului de management de mediu (a se vedea 4.4). Un nivel mai înalt de analiză a obligațiilor sale de conformare este prezentat în 6.1.3.

A.4.3 Determinarea domeniului de aplicare al sistemului de management de mediu

Domeniul de aplicare al sistemului de management de mediu are scopul de a clarifica limitele fizice și organizaționale în care se aplică sistemul de management de mediu, dacă organizația face parte dintr-o organizație mai mare. O organizație are libertatea și flexibilitatea de a-și defini limitele sale. Aceasta poate alege să implementeze acest standard internațional în cadrul întregii organizații, sau numai într-un sector specific (sectoare specifice) al (ale) organizației, atâta timp cât managementul de la cel mai înalt nivel al acelui sector specific (sectoare specifice) are autoritatea de a stabili un sistem de management de mediu.

La stabilirea domeniului de aplicare, credibilitatea sistemului de management de mediu depinde de alegerea limitelor organizaționale. Organizația stabilește măsura în care aceasta își poate exercita controlul sau influența asupra activităților, produselor și serviciilor luând în considerare perspectiva ciclului de viață. Definirea domeniului nu ar trebui utilizată pentru a exclude activități, produse, servicii sau facilități care au sau pot avea aspecte de mediu semnificative, sau pentru a se sustrage obligațiilor sale de conformare. Domeniul de aplicare este o declarație concretă și reprezentativă a activităților organizației cuprinsă în limitele sistemului de management de mediu care nu ar trebui să inducă în eroare părțile interesate.

Odată ce organizația afirmă că aceasta se conformează cu acest standard internațional, se aplică cerința de a face disponibilă, părților interesate, declarația privind domeniul de aplicare.

A.4.4 Sistem de management de mediu

Organizația își păstrează autoritatea și responsabilitatea juridică de a decide modul în care îndeplinește cerințele acestui standard internațional, inclusiv nivelul de detaliere și măsura în care:

- stabilește unul sau mai multe procese în care să aibă încredere că acestea sunt controlate, realizate cum a fost planificat și se obțin rezultatele dorite;
- integrează cerințele de sistem de management de mediu în diferite procese, cum ar fi cele de proiectare și dezvoltare, achiziții, resurse umane, vânzări și marketing;
- include probleme legate de contextul organizației (a se vedea 4.1) și cerințele părții interesate (a se vedea 4.2) în cadrul sistemului său de management de mediu.

Dacă acest standard internațional este implementat pentru una sau mai multe părți specifice ale organizației, politicile, procesele și informațiile documentate elaborate de alte părți ale organizației pot fi utilizate pentru a îndeplini cerințele acestui standard internațional, cu condiția ca acestea să fie aplicabile acelei(aceor) părți specifice.

Pentru informații despre menținerea sistemului de management de mediu, ca parte a managementului schimbării, a se vedea articolul A.1.

A.5 Leadership

A.5.1 Leadership și angajament

Există responsabilități specifice referitoare la sistemul de management de mediu în care managementul de la cel mai înalt nivel ar trebui să fie implicat personal sau ar trebui să conducă, pentru a demonstra leadership și angajament. Managementul de la cel mai înalt nivel poate delega altora responsabilitatea pentru aceste acțiuni, dar își păstrează responsabilitatea juridică de a se asigura că acțiunile sunt efectuate.

A.5.2 Politica de mediu

O politică de mediu este un ansamblu de principii enunțate ca angajamente prin care managementul de la cel mai înalt nivel declară intențiile organizației de a susține și îmbunătăți performanța de mediu.

Politica de mediu permite organizației să stabilească obiectivele sale de mediu (a se vedea 6.2), să ia măsuri pentru a atinge rezultatele scontate ale sistemului de management de mediu, și să realizeze îmbunătățirea continuă (a se vedea articolul 10).

Sunt specificate în acest standard internațional trei angajamente de bază pentru politica de mediu pentru:

- a) protejarea mediului;
- b) îndeplinirea obligațiilor de conformare ale organizației;
- c) îmbunătățirea continuă a sistemului de management de mediu pentru a crește performanța de mediu.

Aceste angajamente sunt reflectate în procesele stabilite de o organizație pentru a răspunde cerințelor specifice din acest standard internațional, pentru a se asigura un sistem de management de mediu robust, credibil și fiabil.

Angajamentul de a proteja mediul este destinat nu numai pentru a împiedica efectele negative asupra mediului prin prevenirea poluării, ci și pentru a proteja mediul de aspectele nocive și degradarea care rezultă din activitățile, produsele și serviciile organizației. Angajamentele specifice pe care o organizație le urmărește ar trebui să fie relevante pentru contextul organizației, inclusiv pentru condițiile de mediu locale sau regionale. Aceste angajamente pot trata, de exemplu, calitatea apei, reciclarea, sau calitatea aerului, și pot include, de asemenea, angajamente legate de atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, protecția biodiversității și a ecosistemelor și restaurarea.

În timp ce toate angajamentele sunt importante, unele părți interesate sunt în special preocupate de angajamentul organizației de a îndeplini obligațiile de conformare, în special cerințele legale aplicabile. Acest standard internațional specifică o serie de cerințe interconectate referitoare la acest angajament. Acestea includ nevoia de:

- a determina obligațiile sale de conformare;
- a asigura că operațiunile sunt realizate în conformitate cu aceste obligații de conformare;
- a evalua îndeplinirea obligațiilor de conformare;
- a corecta neconformitățile.

A.5.3 Roluri, responsabilități și autorități organizaționale

Cei implicați în sistemul de management de mediu al organizației ar trebui să aibă o înțelegere clară a rolului responsabilităților și autorităților acestora pentru conformitatea cu cerințele acestui standard internațional și îndeplinirea rezultatelor intenționate.

Rolurile și responsabilitățile specifice identificate în 5.3 pot fi atribuite unei singure persoane, denumită uneori ca "reprezentantul managementului", distribuite mai multor persoane sau atribuite unui membru al managementului de la cel mai înalt nivel.

A.6 Planificare

A.6.1 Acțiuni pentru tratarea riscurilor și oportunităților

A.6.1.1 Generalități

Scopul general al procesului (proceselor) stabilite la 6.1.1 este de a asigura că organizația este capabilă să realizeze rezultatele intenționate ale sistemului său de management de mediu, de a preveni sau de a reduce efectele nedorite și de a realiza îmbunătățirea continuă. Organizația se poate asigura de aceasta prin determinarea riscurilor și oportunităților care este necesar să fie tratate și prin planificarea acțiunilor pentru abordarea acestora. Aceste riscuri și oportunități pot fi conexe aspectelor de mediu, obligațiilor de conformare, altor probleme sau altor nevoi și așteptări ale părților interesate.

Aspectele de mediu (a se vedea 6.1.2) pot crea riscuri și oportunități asociate cu impacturi dăunătoare asupra mediului, aspecte de mediu benefice și alte efecte asupra organizației. Riscurile și oportunitățile aferente aspectelor de mediu pot fi determinate ca parte a evaluării importanței aspectelor de mediu sau pot fi determinate separat.

Obligațiile de conformare (a se vedea 6.1.3) pot crea riscuri și oportunități, cum sunt neîndeplinirea obligațiilor de conformare (ceea ce poate deteriora reputația organizației sau rezultatele în acțiunea legală) sau funcționarea sub limitele obligațiilor de conformare (ceea ce poate îmbunătăți reputația organizației).

Organizația poate avea de asemenea riscuri și oportunități referitoare la alte probleme, inclusiv condiții de mediu sau nevoi și așteptări ale părților interesate care pot afecta capacitatea organizației de a realiza rezultatele scontate ale sistemului său de management de mediu, de exemplu:

- a) deversări în mediu din cauza slabei cunoștințe a lucrătorilor sau a barierelor lingvistice a acestora, care nu înțeleg procedurile de lucru locale;
- b) creșterea nivelului apelor cauzat de schimbările climatice, fapt care ar putea afecta premisele organizației;
- c) lipsa de resurse disponibile pentru a menține un sistem de management de mediu funcțional din cauza limitărilor economice;
- d) introducerea de noi tehnologii finanțate prin subvenții guvernamentale, care ar putea îmbunătăți calitatea aerului;
- e) lipsa apei în perioadele de secetă care ar putea afecta capacitatea organizației de utilizare al echipamentului său de control al emisiilor.

Situațiile de urgență sunt evenimente neplanificate sau neașteptate care necesită aplicarea urgentă de competențe, resurse sau procese specifice pentru a preveni sau a reduce consecințele actuale sau potențiale ale acestora. Situațiile de urgență pot conduce la impacturi dăunătoare asupra mediului sau la alte efecte asupra organizației. Atunci când se determină situațiile de urgență potențiale (de exemplu incendii, scurgeri de substanțe chimice, condiții meteorologice severe), organizația ar trebui să considere:

- natura pericolelor de la fața locului (de exemplu lichide inflamabile, rezervoare de depozitare, gaze comprimate);
- tipul și amploarea celor mai probabile situații de urgență;
- situații de urgență potențiale la cea mai apropiată facilități (de exemplu uzină, drum, linie de cale ferată).

Deși este necesar ca riscurile și oportunitățile să fie determinate și abordate, nu există nici o cerință pentru existența unui proces oficial sau documentat de management al riscului. Depinde de organizație să își selecteze metoda care va fi utilizată pentru a-și determina riscurile și oportunitățile. Metoda poate implica un proces simplu calitativ sau o evaluare completă cantitativă în funcție de contextul în care organizația funcționează.

Riscurile și oportunitățile identificate (a se vedea de la 6.1.1 până la 6.1.3) sunt elemente de intrare în acțiunile de planificare (a se vedea la 6.1.4) și pentru stabilirea obiectivelor de mediu (a se vedea 6.2).

A.6.1.2 Aspecte de mediu

O organizație își determină aspectele sale de mediu și impacturile asupra mediului asociate, precum și acele aspecte care sunt semnificative și, de aceea, este necesar a fi tratate de sistemul său de management de mediu.

Schimbările în mediu, fie dăunătoare sau benefice, care rezultă în totalitate sau parțial din aspectele de mediu, se numesc impacturi asupra mediului. Impactul asupra mediului poate apare la scară locală, regională sau globală, și de asemenea, poate fi direct, indirect sau cumulativ prin natura acestora. Relația dintre aspectele de mediu și impacturile asupra mediului este una dintre cauză și efect.

Atunci când determinăm aspecte de mediu, organizația consideră o perspectivă a ciclului de viață. Aceasta nu presupune o evaluare detaliată a ciclului de viață; este suficientă acordarea unei atenții deosebite etapelor ciclului de viață care pot fi controlate sau influențate de organizație. Etapele specifice ale ciclului de viață al unui produs (sau serviciu) includ achiziționarea materiilor prime, proiectarea, producția, transportul/furnizarea, utilizarea, tratarea la sfârșitul ciclului de viață și reintegrarea în natură. Etapele ciclului de viață care sunt aplicabile vor varia în funcție de activitate, produs sau serviciu.

O organizație are nevoie să determine aspectele de mediu în cadrul domeniului de aplicare al sistemului său de management de mediu. Se iau în considerare elementele de intrare și cele de ieșire (atât cele intenționate cât și cele neintenționate) care sunt asociate cu activitățile, produsele și serviciile relevante curente și trecute; noile dezvoltări sau cele planificate; activitățile, produsele și serviciile noi sau modificate. Metoda utilizată ar trebui să considere condițiile de funcționare normală și anormală, condițiile de închidere sau de începere a activității, precum și situațiile de urgență previzibile în mod rezonabil identificate la 6.1.1. Ar trebui acordată atenție cu prioritate apariției situațiilor de urgență. Pentru informații despre aspectele de mediu ca parte a managementului schimbării, a se vedea articolul A.1.

O organizație nu trebuie să ia în considerare fiecare produs, componentă sau materie primă în parte pentru a determina și evalua aspectele de mediu ale acestora; poate grupa sau ierarhiza activitățile, produsele și serviciile atunci când acestea au caracteristici comune.

Atunci când determină aspectele sale de mediu, organizația poate considera:

- a) emisiile în aer;
- b) scurgerile în apă;
- c) curgerile pe sol;
- d) utilizarea materiilor prime sau a resurselor naturale;
- e) utilizarea energiei;
- f) energia emisă (de exemplu căldura, radiațiile, vibrațiile (zgomotul), lumina);
- g) generarea de deșeuri sau de subproduse;
- h) utilizarea spațiului.

Suplimentar aspectelor de mediu pe care le poate controla direct, o organizație determină dacă există aspecte de mediu care o pot influența. Acestea pot fi conexe produselor și serviciilor utilizate de organizație, care sunt furnizate de alții, precum și produse și servicii care sunt furnizate altora, inclusiv celor asociate cu un proces externalizat (proces externalizate). În ceea ce privește cele pe care o organizație le furnizează altora, pot avea o influență limitată asupra utilizării și a tratării la sfârșitul ciclului de viață produselor și serviciilor. În toate circumstanțele, totuși, organizația este cea care

determină amploarea controlului pe care îl exercită asupra activităților care o pot influența și măsura în care alege să își exercite aceste responsabilități.

Ar trebui acordată atenție aspectelor de mediu care pot fi semnificative pentru produsele și serviciile organizației, cum sunt:

- proiectarea și dezvoltarea facilităților, inclusiv a sediului;
- achiziția materiilor prime, inclusiv energia;
- procesele operaționale sau de prelucrare;
- operarea și mentenanța facilităților, inclusiv a vehiculelor;
- performanța de mediu și practicile furnizorilor;
- transportul produselor și furnizarea serviciilor;
- depozitarea, utilizarea și tratarea la sfârșitul ciclului de viață;
- managementul deșeurilor inclusiv reutilizarea și integrarea în natură.

Nu există o metodă unică pentru determinarea aspectelor semnificative de mediu, totuși, metoda și criteriile utilizate ar trebui să furnizeze rezultate clare. Organizația selectează criteriile pentru determinarea aspectelor sale semnificative de mediu. Criteriile de mediu sunt criteriile primare și minime pentru evaluarea aspectelor de mediu. Criteriile pot fi de mediu (de exemplu tip, mărime, frecvență) sau de impacturile asupra mediului (de exemplu, severitate, durată, expunere). Pot fi de asemenea utilizate alte criterii. Un aspect de mediu poate să nu fie semnificativ atunci când se consideră numai criteriile de mediu. Totuși, poate să devină semnificativ atunci când se consideră numai criteriile de mediu. Totuși, poate să devină semnificativ atunci când se consideră numai criteriile de mediu. Aceste alte criterii pot include aspecte organizaționale cum sunt cerințele legale sau preferințele părților interesate. Aceste alte criterii nu se intenționează să fie utilizate pentru a decide în mod semnificativ bazat pe impactul său asupra mediului.

Dintr-un aspect semnificativ de mediu pot rezulta unul sau mai multe impacturi semnificative asupra mediului și, de aceea, pot rezulta riscuri și oportunități care pot fi utilizate pentru a asigura că organizația își poate atinge rezultatele scontate referitoare la aspectul său de management de mediu.

A.6.1.3 Obligațiile de conformare

Organizația determină, la un nivel suficient de detaliat, obligațiile de conformare identificate la 4.2 care sunt aplicabile aspectelor sale de mediu, și cum se aplică acestor obligații. Obligațiile de conformare includ cerințe legale pe care o organizație trebuie să le îndeplinească împreună cu alte cerințe pe care organizația trebuie sau alege să le îndeplinească.

Cerințele legale obligatorii referitoare la aspectele de mediu ale unei organizații pot include, dacă este aplicabil:

- a) cerințe ale entităților guvernamentale sau alte autorități relevante;
- b) legi și reglementări internaționale, naționale și locale;
- c) cerințe specificate în autorizații, licențe sau alte forme de autorizare;
- d) ordine, reguli sau îndrumări de la agenții de reglementare;
- e) hotărâri judecătorești sau ale tribunalelor administrative.

Obligațiile de conformare includ, de asemenea, și cerințele altor părți interesate referitoare la sistemul său de management pe care organizația trebuie sau alege să îl adopte. Acestea pot include, dacă este aplicabil:

- acordurile cu grupurile comunități sau organizațiile neguvernamentale;
- acordurile cu autoritățile publice sau clienți;
- cerințe organizaționale;
- principii voluntare sau coduri de bună practică;
- angajamente de mediu sau etichetare de mediu voluntare;
- obligații care apar din aranjamente contractuale ale organizației;
- standarde organizaționale sau industriale relevante.

A.6.1.4 Acțiunea de planificare

Organizația planifică, la cel mai înalt nivel, acțiunile care trebuie întreprinse în cadrul sistemului de management de mediu pentru a trata aspectele sale de mediu semnificative, obligațiile sale de conformare și riscurile și oportunitățile identificate la 6.1.1 care sunt o prioritate pentru organizație pentru a realiza rezultatele scontate ale sistemului său de management de mediu.

Acțiunile planificate pot include stabilirea obiectivelor de mediu (a se vedea 6.2) sau pot fi incluse în alte procese ale sistemului de management de mediu, fie individual fie în combinație. Unele dintre acțiuni pot fi tratate prin intermediul altor sisteme de management, cum ar fi cele referitoare la sănătate și securitate ocupațională sau continuitatea activității sau prin alte procese ale activității referitoare la managementul riscului, financiar sau al resurselor umane.

Atunci când se consideră opțiunile tehnologice, o organizație ar trebui să considere utilizarea celor mai bune tehnici disponibile, atunci când este economic fezabil, eficace și apreciat corespunzător. Aceasta nu intenționează să implice organizația în utilizarea unor metodologii de costuri de mediu.

A.6.2 Obiective de mediu și planificarea pentru a le realiza

Managementul de la cel mai înalt nivel poate stabili obiective de mediu la nivel strategic, la nivel tactic sau la nivel operațional. Nivelul strategic include cel mai înalt nivel din organizație și obiectivele de mediu pot fi aplicate întregii organizații. Nivelurile tactice și operaționale pot include obiective de mediu pentru unități sau funcții specifice în organizație și ar trebui să fie compatibilă cu direcția sa strategică.

Obiectivele de mediu ar trebui comunicate persoanelor care lucrează sub controlul organizației și care au capacitatea de a influența realizarea obiectivelor de mediu.

Cerința „a ține cont de aspectele semnificative de mediu” nu semnifică că un obiectiv de mediu trebuie să fie stabilit pentru fiecare aspect semnificativ de mediu, totuși, acestea au prioritate atunci când se stabilesc obiective de mediu.

„Consecvent cu politica de mediu” semnifică faptul că obiectivele de mediu sunt în general aliniate și armonizate cu angajamentele făcute de managementul de la cel mai înalt nivel în politica de mediu, inclusiv angajamentul de îmbunătățire continuă.

Sunt selectați indicatori pentru a evalua realizarea obiectivelor de mediu măsurabile. „Măsurabil” semnifică faptul că este posibil să se utilizeze fie metode cantitative, fie metode calitative în relație cu o scală specificată pentru a determina dacă obiectivul de mediu a fost realizat. Prin specificarea „dacă este practicabil”, se aduce la cunoștință faptul că pot fi situații în care nu este fezabil să se măsoare un obiectiv de mediu, totuși este important ca organizația să fie capabilă să determine dacă un obiectiv de mediu a fost sau nu realizat.

Pentru informații suplimentare despre indicatorii de mediu, a se vedea ISO 14031.

A.7 Suport

A.7.1 Resurse

Pentru funcționarea eficientă și îmbunătățirea sistemului de management de mediu și pentru creșterea performanței de mediu sunt necesare resurse. Managementul de la cel mai înalt nivel trebuie să se asigure că cei care au responsabilități în sistemul de management de mediu sunt susținuți cu resursele necesare. Resursele interne pot fi suplimentate prin (un) furnizor (furnizori) extern(i).

Resursele pot să includă resurse umane, resurse naturale, infrastructură, resurse tehnologice și financiare. Exemplele de resurse umane includ competențe și cunoștințe de specialitate. Exemplele de resurse de infrastructură includ clădirile și echipamentele organizației, rezervoarele subterane și sistemul de drenaj.

A.7.2 Competență

Cerințele de competență ale acestui standard internațional se aplică persoanelor care lucrează sub controlul organizației și care influențează performanța sa de mediu, inclusiv persoanele:

- a) a căror activitate are potențialul de a cauza un impact semnificativ asupra mediului;
- b) cărora li s-au desemnat responsabilități pentru sistemul de management de mediu, inclusiv cele care:
 - 1) determină și evaluează impacturile asupra mediului sau obligațiile de conformare;
 - 2) contribuie la realizarea unui obiectiv de mediu;
 - 3) răspund la situații de urgență;
 - 4) efectuează audituri interne;
 - 5) realizează evaluări ale conformării.

A.7.3 Conștientizare

Conștientizarea politicii de mediu nu ar trebui să însemne că este nevoie să fie memorizate angajamentele sau că persoanele care execută lucrări sub controlul organizației trebuie să aibă un exemplar al politicii de mediu documentate. Mai curând, aceste persoane ar trebui să cunoască existența și scopul acestora, precum și rolul lor în îndeplinirea angajamentelor, inclusiv modul în care munca lor poate să influențeze capabilitatea organizației de a-și îndeplini obligațiile de conformare.

A.7.4 Comunicare

Comunicarea permite organizației să furnizeze și să obțină informații relevante pentru sistemul său de management de mediu, inclusiv informații referitoare la aspectele sale de mediu semnificative, performanța sa de mediu, obligațiile sale de conformare și recomandări pentru îmbunătățirea continuă. Comunicarea este un proces cu dublu sens, către interiorul și exteriorul organizației.

Când se stabilește (stabilesc) procesul său (procesele) sale de comunicare, ar trebui luată (luate) în considerare structura organizațională internă, pentru a se asigura comunicarea cu cele mai adecvate niveluri și funcții. O singură abordare poate fi adecvată pentru a îndeplini nevoile mai multor părți interesate diferite sau ar putea fi necesare abordări multiple pentru a trata nevoile specifice ale părților interesate individuale.

Informația primită de organizație poate să conțină cereri de la părțile interesate pentru informații specifice referitoare la managementul aspectelor sale de mediu sau poate să conțină impresii sau vederi generale asupra modului în care organizația realizează acel management. Aceste impresii sau

vederi pot fi pozitive sau negative. În ultimul caz (de ex. reclamații) este important ca organizația să furnizeze un răspuns prompt și clar. O analiză ulterioară a acestor reclamații poate să furnizeze informații valoroase pentru detectarea oportunităților de îmbunătățire pentru sistemul de management de mediu.

Comunicarea ar trebui:

- a) să fie transparentă, adică organizația să fie deschisă asupra originii informațiilor raportate;
- b) să fie adecvată, astfel încât informațiile să îndeplinească nevoile părților interesate, dându-le posibilitatea să participe;
- c) să fie veridică și să nu ducă în eroare pe cei care se bazează pe informațiile raportate;
- d) să fie bazată pe fapte, precisă și demnă de încredere;
- e) să nu omită informații relevante;
- f) să poată fi înțeleasă de părțile interesate.

Pentru informații referitoare la comunicare ca parte a managementului schimbării, a se vedea articolul A.1. Pentru informații suplimentare privind comunicarea, a se vedea ISO 14063.

A.7.5 Informații documentate

O organizație ar trebui să creeze și să mențină informații documentate într-un mod suficient pentru a se asigura un sistem de management de mediu potrivit, adecvat și eficace. Ar trebui să se pună accentul în primul rând pe implementarea sistemului de management de mediu și pe performanța de mediu, nu pe un sistem complex de control al informațiilor documentate.

În plus față de informațiile documentate cerute în articolele specifice ale acestui standard internațional, o organizație poate să aleagă să creeze informații documentate suplimentare, pentru scopuri de transparență, responsabilitate juridică, continuitate, consecvență, instruire sau pentru ușurință în auditare.

Pot fi utilizate și informații documentate care inițial au fost create pentru alte scopuri decât sistemul de management de mediu. Informațiile documentate asociate cu sistemul de management de mediu pot fi integrate cu informații din alte sisteme de management implementate de organizație. Nu este necesar să fie în forma unui manual.

A 8 Operare

A.8.1 Planificare și control operațional

Tipul și amploarea controalelor operaționale depind de natura operațiilor, de riscuri și oportunități, aspecte de mediu semnificative și de obligațiile de conformare. O organizație are flexibilitatea de a selecta tipul de metode de control operațional, individual sau în combinație, care sunt necesare pentru a asigura că procesul(e) este(sunt) eficace și ating rezultatele dorite. Astfel de metode pot include:

- a) proiectarea procesului(lor) într-un mod care să prevină eroarea și să asigure rezultate consecvente;
- b) utilizarea tehnologiei pentru a controla (un) proces(e) și pentru a preveni rezultate nefavorabile (de exemplu controale tehnice);
- c) utilizarea de personal competent pentru a se asigura rezultatele dorite;
- d) desfășurarea procesului(lor) într-un mod specificat;
- e) monitorizarea sau măsurarea procesului(lor) pentru a verifica rezultatele;

- f) determinarea utilizării informațiilor documentate necesare și a cantității acestora.

Organizația decide nivelul de control necesar în propriile sale procese de afaceri (de exemplu, procesul de achiziții) pentru a controla sau influența (un) proces(ele) externalizat(e) sau (un) furnizor(i) de produse și servicii. Decizia ar trebui să fie bazată pe factori cum sunt:

- cunoștințe, competențe și resurse, inclusiv:
 - competența furnizorului extern pentru a satisface cerințele sistemului de management de mediu al organizației;
 - competența tehnică a organizației de a defini controalele adecvate sau de a evalua adecvarea controalelor;
- importanța și efectul potențial pe care produsul și serviciul îl vor avea asupra capacității organizației de a atinge rezultatul intenționat al sistemului său de management de mediu;
- măsura în care este partajat controlul procesului;
- capacitatea de atingere a controlului necesar prin aplicarea procesului său general de achiziții;
- oportunitățile de îmbunătățire disponibile.

Când un proces este externalizat sau când produsele și serviciile sunt furnizate de (un) furnizor(i) extern(i), capacitatea organizației de a-și exercita controlul sau de a influența, poate varia de la controlul direct la cel limitat sau la nicio influență. În unele cazuri, un proces externalizat desfășurat la fața locului ar putea fi sub controlul direct al unei organizației; în alte cazuri, capacitatea unei organizații de a influența un proces externalizat sau un furnizor extern ar putea fi limitat.

Atunci când se determină tipul și gradul de control operațional referitor la furnizorii externi, inclusiv subcontractanți, organizația poate considera unul sau mai mulți factori cum ar fi:

- aspectele de mediu și impacturilor asupra mediului asociate;
- riscuri și oportunități asociate cu fabricarea produselor sale sau furnizarea serviciilor sale;
- obligațiile de conformare ale organizației.

Pentru informații despre controlul operațional ca parte a managementului schimbării, a se vedea articolul A.1. Pentru informații despre perspectiva ciclului de viață, a se vedea A.6.1.2.

Un proces externalizat este acela care îndeplinește toate condițiile următoare:

- este inclus în domeniul de aplicare a sistemului de management de mediu;
- este inclus integral în funcționarea organizației;
- este necesar pentru sistemul de management de mediu pentru ca acesta să își atingă rezultatele intenționate;
- răspunderea juridică pentru conformarea cu cerințele este deținută de către organizație;
- organizația și furnizorul extern au o relație în care procesul este perceput de către părțile interesate ca fiind efectuat de către organizație.

Cerințele de mediu sunt necesitățile și așteptările organizației referitoare la mediul înconjurător pe care aceasta și le stabilește în acest scop și le comunică părților sale interesate (de exemplu o funcție internă, cum ar fi achizițiile, un client, un furnizor extern).

Unele impacturi semnificative asupra mediului ale organizației pot apărea în timpul transportului, livrării, utilizării, tratării la sfârșitul ciclului de viață și reintegrării în natură a produselor și serviciilor

sale. Prin furnizarea de informații, o organizație poate potențial preveni sau diminua impacturile negative asupra mediului în timpul acestor etape ale ciclului de viață.

A.8.2 Pregătire pentru situații de urgență și capacitate de răspuns

Este responsabilitatea fiecărei organizații să fie pregătită și să răspundă în situații de urgență într-un mod adecvat necesităților sale specifice. Pentru informații referitoare la determinarea situațiilor de urgență, a se vedea A.6.1.1.

Atunci când planifică procesul(ele) de pregătire și de răspuns la urgențe, organizația ar trebui să considere:

- a) cea mai adecvată metodă pentru a răspunde la o situație de urgență;
- b) procesul(ele) de comunicare internă și externă;
- c) acțiunea(le) necesar(e) pentru a preveni sau a diminua impactul asupra mediului;
- d) acțiunea(le) de diminuare și de răspuns care trebuie luate pentru diferite tipuri de situații de urgență;
- e) necesitatea de evaluare post-urgență pentru a determina și implementa acțiunile corective;
- f) verificarea periodică a acțiunilor planificate de răspuns la situații de urgență;
- g) instruirea personalului referitor la răspunsul la situații de urgență a;
- h) o listă a personalului cheie și a serviciilor de intervenție, inclusiv datele de contact (de exemplu pompieri, servicii de curățare a scurgerilor);
- i) rutele de evacuare și puncte de întâlnire;
- j) posibilitatea de asistență mutuală din partea organizațiilor vecine.

A.9 Evaluarea performanței

A.9.1 Monitorizare, măsurare, analiză și evaluare

A.9.1.1 Generalități

Atunci când se determină ce ar trebui monitorizat și măsurat, în plus față de progresul privind obiectivele de mediu, organizația ar trebui să ia în considerare aspectele sale de mediu semnificative, obligațiile sale de conformare și controalele operaționale.

Metodele utilizate de către organizație pentru a monitoriza și măsura, a analiza și a evalua ar trebui să fie definite în sistemul de management de mediu, pentru a se asigura că:

- a) planificarea în timp a monitorizării și măsurării este coordonată cu nevoia de rezultate ale analizării și măsurării;
- b) rezultatele monitorizării și măsurării sunt credibile, reproductibile și trasabile;
- c) analiza și evaluarea sunt credibile și reproductibile și dau posibilitatea organizației să raporteze tendințele.

Analizarea performanței de mediu și evaluarea rezultatelor ar trebui raportate celor care au responsabilitatea și autoritatea să inițieze acțiuni adecvate.

Pentru informații suplimentare privind evaluarea performanței de mediu, a se vedea ISO 14031.

A.9.1.2 Evaluarea conformării

Frecvența și planificarea evaluărilor conformării pot varia în funcție de importanța cerinței, de variații ale condițiilor de operare, modificări ale obligațiilor de conformare și de performanța din trecut a organizației. O organizație poate să utilizeze metode variate pentru a-și menține cunoașterea și înțelegerea stadiului său de conformare, totuși, este necesar ca toate obligațiile sale de conformare să fie evaluate periodic.

Dacă rezultatele evaluării conformării indică o neîndeplinire a unei cerințe legale, este necesar ca organizația să determine și să implementeze acțiunile necesare pentru realizarea conformării. Pentru aceasta poate fi necesară comunicarea cu agenția de reglementare și un acord referitor la un plan de acțiune pentru a-și îndeplini cerințele legale. Când este în vigoare un asemenea acord, acesta devine o obligație de conformare.

O lipsă de conformare nu devine în mod necesar o neconformitate dacă, de exemplu, este identificată și corectată prin procesele sistemului de management de mediu. Este necesar ca neconformitățile referitoare la conformare să fie corectate, chiar dacă aceste neconformități nu au avut ca rezultat nerespectarea cerințelor legale.

A.9.2 Audit intern

Auditorii ar trebui să fie independenți de activitatea care este auditată, acolo unde este posibil și ar trebui, în toate cazurile să acționeze într-un mod lipsit de părtinire și de conflict de interese.

Neconformitățile identificate pe parcursul auditurilor interne fac obiectul acțiunilor corective adecvate.

La analizarea rezultatelor auditurilor precedente, organizația ar trebui să includă:

- a) neconformitățile identificate anterior și eficacitatea acțiunilor întreprinse;
- b) rezultatele auditurilor interne și externe.

Pentru informații suplimentare referitoare la stabilirea unui program de audit intern, la efectuarea auditurilor sistemului de management de mediu și la evaluarea competenței personalului care efectuează audituri, a se vedea ISO 19011. Pentru informații privind programul de audit intern ca parte a managementului schimbării, a se vedea articolul A.1.

A.9.3 Analiza efectuată de management

Analiza efectuată de management ar trebui realizată la nivel înalt; nu este necesar să fie o analiză exhaustivă cu informații detaliate. Subiectele analizei efectuate de management nu trebuie să fie tratate toate deodată. Analiza poate să aibă loc după o perioadă de timp și poate să fie o parte a activităților de management planificate în mod regulat, cum ar fi ședințele comitetului de conducere sau cele operaționale; nu este necesar să fie o activitate separată.

Reclamațiile relevante primite de la părțile interesate sunt analizate de către managementul de la cel mai înalt nivel pentru a se determina oportunitățile de îmbunătățire.

Pentru informații despre analiza efectuată de management ca parte a managementului schimbării, a se vedea articolul A.1.

Termenul "potrivire" se referă la modul în care sistemul de management de mediu se potrivește organizației, operațiilor sale, culturii și sistemelor sale de afaceri. Termenul "adecvare" se referă la situația dacă sistemul răspunde cerințelor acestui standard internațional și dacă este implementat în mod adecvat. Termenul "eficacitate" se referă la faptul că se realizează rezultatele dorite.

A.10 Îmbunătățire

A.10.1 Generalități

Organizația ar trebui să ia în considerare rezultatele de la analiza și evaluarea performanței de mediu, evaluarea conformării, audituri interne și analiza efectuată de management atunci când ia acțiuni de îmbunătățire.

Exemplele de îmbunătățire includ acțiuni corective, îmbunătățire continuă, schimbare inovatoare, inovare și reorganizare.

A.10.2 Neconformitate și acțiune corectivă

Unul dintre scopurile de bază ale sistemului de management de mediu este de a acționa ca un instrument de prevenire. Conceptul de acțiune preventivă este acum înglobat în 4.1 (adică înțelegerea organizației și a contextului în care activează) și 6.1 (adică acțiuni pentru tratarea riscurilor și oportunităților).

A.10.3 Îmbunătățire continuă

Gradul, amploarea și perioada de timp a acțiunilor care susțin îmbunătățirea continuă sunt determinate de către organizație. Performanța de mediu poate fi crescută aplicând sistemul de management de mediu ca un întreg sau îmbunătățind unul sau mai multe dintre elementele sale.

Anexa B
(informativă)

Corespondența între ISO 14001:2015 și ISO 14001:2004

Tabelul B.1 prezintă corespondența între această ediție a standardului internațional (ISO 14001:2015) și ediția anterioară (ISO 14001:2004).

Tabelul B.1 – Corespondența între ISO 14001:2015 și ISO 14001:2004

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004	
Titlul articolului	Articol	Articol	Titlul articolului
Introducere			Introducere
Domeniu de aplicare	1	1	Domeniu de aplicare
Referințe normative	2	2	Referințe normative
Termeni și definiții	3	3	Termeni și definiții
Contextul organizației (doar titlul)	4		
		4	Cerințe ale sistemului de management de mediu (doar titlul)
Înțelegerea organizației și a contextului în care activează	4.1		
Înțelegerea necesităților și așteptărilor părților interesate	4.2		
Determinarea domeniului de aplicare al sistemului de management de mediu	4.3	4.1	Cerințe generale
Sistem de management de mediu	4.4	4.1	Cerințe generale
Leadership (doar titlul)	5		
Leadership și angajament	5.1		
Politica de mediu	5.2	4.2	Politica de mediu
Roluri organizaționale, responsabilități și autorități	5.3	4.4.1	Resurse, atribuții, responsabilitate și autoritate
Planificare (doar titlul)	6	4.3	Planificare (doar titlul)
Acțiuni pentru tratarea riscurilor și oportunităților	6.1		
Generalități	6.1.1		
Aspecte de mediu	6.1.2	4.3.1	Aspecte de mediu
Obligații de conformare	6.1.3	4.3.2	Cerințe legale și alte cerințe
Planificarea acțiunilor	6.1.4		

(continuă)

Tabelul B.1 (continuare)

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004	
Titlul articolului	Articol	Articol	Titlul articolului
Obiective de mediu și planificarea pentru realizarea acestora (doar titlul)	6.2	4.3.3	Obiective, ținte și program (programe)
Obiective de mediu	6.2.1		
Planificarea acțiunilor pentru realizarea obiectivelor de mediu	6.2.2		
Suport (doar titlul)	7	4.4	Implementare și operare (doar titlul)
Resurse	7.1	4.4.1	Resurse, atribuții, responsabilitate și autoritate
Competență	7.2	4.4.2	Competență, instruire și conștientizare
Conștientizare	7.3		
Comunicare (doar titlul)	7.4	4.4.3	Comunicare
Generalități	7.4.1		
Comunicare internă	7.4.2		
Comunicare externă	7.4.3	4.4.4	Documentație
Informații documentate (doar titlul)	7.5		
Generalități	7.5.1	4.4.5	Controlul documentelor
Creare și actualizare	7.5.2		
Controlul informațiilor documentate	7.5.3	4.5.4	Controlul înregistrărilor
		4.4.5	Controlul documentelor
Operare (doar titlul)	8	4.4	Implementare și operare
Planificare operațională și control	8.1	4.4.6	Control operațional
Pregătire pentru situații de urgență și capacitate de răspuns	8.2	4.4.7	Pregătire pentru situații de urgență și capacitate de răspuns
Evaluarea performanței (doar titlul)	9	4.5	Verificare (doar titlul)
Monitorizare, măsurare, analiză și evaluare (doar titlul)	9.1	4.5.1	Monitorizare și măsurare
Generalități	9.1.1		
Evaluarea conformării	9.1.2	4.5.2	Evaluarea conformării
Audit intern (doar titlul)	9.2	4.5.5	Audit intern
Generalități	9.2.1		
Programul de audit intern	9.2.2		
Analiza efectuată de management	9.3	4.6	Analiza efectuată de management

(continuă)

Tabelul B.1 (continuare)

ISO 14001:2015		ISO 14001:2004	
Titlul articolului	Articol	Articol	Titlul articolului
Îmbunătățire (doar titlul)	10		
Generalități	10.1		
Neconformitate și acțiune corectivă	10.2	4.5.3	Neconformitate, acțiune corectivă și acțiune preventivă
Îmbunătățire continuă	10.3		
Ghid pentru utilizarea acestui standard internațional	Anexa A	Anexa A	Ghid pentru utilizarea acestui standard internațional
Correspondența între ISO 14001:2015 și ISO 14001:2004	Anexa B		
		Anexa B	Correspondența între ISO 14001:2004 și ISO 9001:2000
Bibliografie			Bibliografie
Index alfabetic al termenilor			